Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 17 ARALIK 1979

500 KURUŞ

Demirel hükümetinin önündeki 10 sorun

SORUN 3: DÖVİZ DARBOĞAZI

4. Sayfamızda

Beşiktaş'taki katliamdan sonra dün arama yapıldı ve...

İZLER YİNE MHP'Yİ GÖSTERİYOR

MHP'li komandolar birkaç yıl öncesine kadar anarşi üssü olarak Ülkü Ocakları binalarını kullanıyorlardı. Ancak Ülkü Ocaklarının katillerin barınağı olduğu yavaş yavaş ortaya çıkınca komandolar buraları merkezi üs olarak kullanmaktan vazgeçerek MHP İlçe binaları ile lokallerini kullanmaya başladılar. Nitekim geçtiğimiz yıl

(Devamı Sa.7. Sü.1'de)

MHP İl Merkezinin bulunduğu binada bomba ve silah bulundu

- **YAPILAN ARAMADA TAHRİP GÜCÜ ÇOK YÜKSEK İKİ BOMBA YANINDA 4 TABANCA, DİNAMİT LOKUMU VE ÇOK SAYIDA MERMİ ELE GEÇİRİLDİ**
- **Aramanın yapıldığı binada, MHP İstanbul İlmerkezi, Ülkücü Gençlik Derneği, MHP Gençlik Kolları ve MHP Eminönü İlçesi bulunuyor**
- **Arama sonucunda 10 kişi gözaltına alındı binaya gazeteciler sokulmadı**
- **Bomba ve silah bulunan Mecidiyeköy ÜGD binasından da 27 komando gözaltına alındı**
- **TİKP: «Demirel, 'milli dava' haline geldiğini söylediği anarşinin her iki kaynağına karşı da açık tavır almalıdır»**

İSTANBUL (ÖZEL)

AKSARAY'da Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul İl Merkezi, Eminönü İlçesi, MHP Gençlik Kolları ve Ülkücü Gençlik Derneğinin bulunduğu bina dün güvenlik kuvvetlerince basıldı. Yapılan aramada tahrip gücü yüksek iki bomba, 4 silah, dinamit lokumu ve çok sayıda mermi ile bir kaynak makinası ele geçirildi.

Beşiktaş'ta önceki gün genellikle sol görüşlülerin gittiği Barbaros Kafeteryanın bombalanarak beş kişinin öldürülmesinden sonra dün öğle saatlerinde MHP İl Merkezinin ve üst katında da ÜGD'nin bulunduğu 4 katlı bina çok sayıda güvenlik görevlisi tarafından kuşatıldı. Çevreyi kontrol altına alan Sıkıyönetime bağlı birlikler, dört katlı binanın katlarına dağılarak aramalara başladılar. Yapılan aramalarda bomba ve silahlar ele geçirildi. Bombaların 25-30 santim genişliğinde ve tesir gücünün çok yüksek olduğu öğrenildi. Binada ayrıca bir adet Colt, bir adet Lama bir adet de toplu tabanca ile dinamit ve çok sayıda mermi de bulundu.

Yapılan arama sırasında basın görevlileri binaya sokulmadı. Bu yüzden silah ve bombaların ele geçirildiği yerler hakkında değişik bilgiler verildi. Ayrıca faaliyetine son verdiğini iddia eden Ülkücü Gençlik Derneğinde komandoların bulunması da dikkati çekti.

Yapılan aramalaı sonucunda şüpheli görülen 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar Davutpaşa Kışlasına götürüldüler.

(Devamı, Sa. 7, Sü. 8'de)

HALK TİYATROSUNUN DÜZENLEDİĞİ AÇIK OTURUM YAPILDI

Açık oturuma katılanlar, soldan sağa: Ziya Müezzinoğlu, Prof. Aydın Yalçın, Doç. Güneri Akalın ve As. Halil Berktay

Ziya Müezzinoğlu ve Aydın Yalçın, "Geleceğe umutla bakmalıyız" dediler

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinin düzenlediği "Ekonomik Durum ve Hükümet Programı" konulu açık oturumda biraraya gelen eski Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Aydın Yalçın, Doç. Güneri Akalın ve Asistan Halil Berktay yaptıkları konuşmalarda, geleceğe umutla bakılması gerektiği noktasında birleştiler.

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Telefon eden kişiler MHP'li olduklarını söylediler

TİKP Ankara İl Başkanı Ferit İlsever ölümle tehdit edildi

- **TİKP: "Partimiz Ömer Tanlak'ın yolunu izleyecek olan ülkücülere çıkış yolu gösterecek ve onları koruyacaktır"**

ANKARA (ÖZEL)

TİKP Ankara İl Örgütü dün bir açıklama yaparak, İl Başkanı Ferit İlsever'in ölümle tehdit edildiğini bildirdi.

TİKP Ankara İl Örgütünün açıklaması şöyle:

"15 Aralık gecesi TİKP Genel Merkezine telefon eden bir şahıs Ankara İl Başkanımız Ferit İlsever'i öldürme kararı aldıklarını söylemiştir. Geçtiğimiz hafta boyunca MHP'li olduğunu söyleyen şahıslar, geceleri Partimize telefon ederek Ömer Tanlak'ın itirafının Aydınlık gazetesinde yayınlanması nedeniyle tehditler savurmaktadır.

"Partimiz bütün bu tehditlere rağmen Ömer Tanlak'ın yolunu izleyecek olan ülkücülere çıkış yolu gösterecek ve onları koruyacaktır. Bu tehditlere karşı kamuoyunu uyarıyor ve hükümeti tedbir almaya çağırıyoruz.

294 SANIKLI DAVA BAŞLADI

Seydişehir olayları davasında Savcı sanıkların toplu katliam suçu işlediklerini söyledi

- *"Din elden gidiyor, burayı K.Maraş'tan beter edeceğiz" bağırışlarıyla yola çıkan yüzlerce kişi Maden-İş ve CHP binalarını tahrip etmiş, 23 vurttaşı da çeşitli yerlerinden yaralamıştı*

ANKARA (AA)

KONYA'nın Seydişehir ilçesinde bir süre önce meydana gelen ve 23 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan Seydişehir olayları davasının duruşmasına dün Ankara Sıkıyönetim 1 nolu Askeri Mahkemesinde başlanıldı. Askeri Savcı sanıkların idam cezası ile en az 10 yıl ağır hapis cezaları arasında değişen cezalara çarptırılmalarını talep etti.

Seydişehir Etibank Alüminyum tesislerinde 28 Mayıs 1979 tarihinde çıkan ve kente sıçrayan olaylar, Maden-İş Sendikası, CHP İlçe Başkanlığı ile bazı işyerlerinin tahribiyle devam etmiş, hükümet konağının basılmak istenmesi ve 23 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanmıştı.

(Devamı Sa.7'sü 4'de)

Urfa-Siverek yolunu tutan eşkiyalar soymadık araba bırakmıyor

- **Apocular ise Batman yöresinde soygunlar düzenliyor**
- **Kara nakil araçlarının soyulamaması için jandarma eşliğinde konvoylar düzenleniyor**

URFA-SİVEREK, Urfa Adıyaman, Diyarbakır-Batman karayolunda silahlı soyguncuların kara nakil araçlarını ve içindekileri soyması yüzünden yolcuların geceleri seyahata çıkmak-

(Devamı. Sa. 7 Sü. 9'da)

Karayollarında her gece ortalama uç aracın soyulduğu Urfa-Siverek yoresinde yolcular jandarmanın sıkı güvenlik önlemleri arasında kordon altına alınarak seyahat edebiliyorlar. Resimde jandarma kordonu altına alınmış bir yolcu otobüsü görülüyor. *(Fotoğraf: Ünal İnanç)*

İstanbul Barosu Genel Kurul kararı:

"Terörle savaşın yolu onun kaynağına inmektir"

HABER MERKEZİ

İSTANBUL Barosunun önceki gün toplanan Genel Kurulunda, ülke sorunlarına ilişkin kararlarla, Baronun işlev ve görevlerine ilişkin istemler saptandı.

Genel Kurulda, "Terör durdurulabilir. Kadrolaşmış suç örgütlerinin amacı demokrasiyi boğmaktır. Bu gidişe engel olmanın yolu, yeni yasa tasarıları çıkararak özgürlükleri ortadan kaldırmak değildir. Terörle savaşın yolu onun kaynağına u-

(Devamı Sa.7'Sü.1'de)

Demirel bugün Woodword ile görüşüyor

- Başbakan ve IMF heyeti Başkanı anlaşmaya varılmayan konuları görüşecekler
- Devalüasyon ve fiyat artışları ele alınacak konuların başında yer alıyor

ANKARA (ÖZEL)

15 güne yakın bir süredir Ankara'da sürdürülmekte olan IMF ile görüşmelerde ortaya çıkan sorunların çözümü için son girişim bugün yapılıyor.

Başbakan Süleyman Demirel bugün IMF heyeti Başkanı ve Türkiye Masası Şefi Charles Woodward ile bir görüşme yapacak.

Bu görüşmede şimdiye kadar çözülmemiş olan sorunların sonuçlandırılması için çaba harcanacağı öğrenildi.

IMF heyetinin Ankara'da bulunduğu süre

(Devamı Sa.7. Sü.3'de)

Akademi başkanları da rektörlerin taleplerine katıldı

- **Demirel, anarşiye karşı herkese görev düştüğünü söyledi**

ANKARA (ÖZEL)

ÖNCEKİ gün üniversite rektörleriyle konuşan Başbakan Süleyman Demirel, dün de akademi başkanlarıyla görüştü.

Akademi başkanlarıyla yapılan toplantıda başkanlar Demirel'den can güvenliğinin sağlanması ve okulda huzur içinde eğitim yapılabilmesi için önlem alınmasını istediler. Demirel de akademi başkanlarına alınacak önlemler hakkında bilgi verdi ve onların görüşlerini aldı.

(Devamı Sa.7. Sü.3'de)

Anarşi ve özgürlük

Oral Çalışlar

BEŞ cana daha kıydılar. Çok sayıda yaralının durumları da ağır. Televizyonun anarşi bülteni artık yaralama olaylarını saymaz oldu. Zaten saymaya kalksa, haber bültenlerinin sonu gelmez.

Beşiktaş'taki kafeteryanın bombalanması yeni bazı gelişmelerin işaretidir. MHP bir süreden beri yeni tertipler peşindedir. Tokat'tan, Amasya'dan, Hatay'dan ve K.Maraş'tan gelen haberler Türkeş'in niyetinin hiç de iyi olmadığını gösteriyor.

Eşkiya kana doymamış "daha, daha" diyor ve bıçağını biliyor. AP hükümetinin kurulmasıyla birlikte iki terör odağı da cepheleşme stratejilerine güç kazandırabilmek için gözü dönmüşçesine kan içiyorlar.

Son günlerin dikkat çekici gelişmesi ise, MHP tarafından hazırlanan tertibin

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

"Olup bitenleri bir sistemin içine yerleştirmek"

Başbakan Süleyman Demirel'in son basın toplantısına katılamadım. Üzgünüm.

Dünya düzenine kolay kolay uyamıyorum: Yeni yeni ve belki haklı güvenlik önlemleri alınmış. Ordan git, şuraya gir, yirmi yıllık basın kartını göster, karşılığında sana gecekondu arsası kadar bir görev kartı versinler, onu boğazına sallandır, nötron bombasıymış gibi görevliler seni dikizlesinler ve Başbakanlığın birinci kattaki o buzul toplantı salonuna ayak at.

Aziz kardeşlerim huylu huyundan kolay kolay vazgeçmez, bana göre değil.

Ben zaten AP Genel Merkezinin, azıcık, köy öğretmen odasını andıran toplantı salonunu seviyorum.

Bir de artık yıllar yılı, beş aşağı on yukarı, bütün liderlerin ne diyeceklerini biliyorum. Kürsüye çıkıp, yerlerine ben konuşabilirim.

Bazı bazı, beklemediğim bir cümle içimi deliyor ve o delikten zayıf ve yaralı bir umut ışını dalıyor.

Arada bir Süleyman Demirel'in basın toplantılarında bu hal bana oluyor. İki ara bir dere sürüyor ama

Ecevit'in basın toplantılarında öyle bir şey şimdiye kadar başıma gelmedi. Yayvan yayvan demokrasi konuşuldu hep, demokrasiden bıktıracak kadar.

Basın toplantılarına katıldığımda liderin yüzünden düşüncelerini okumaktır amacım. Sonra gazetecilerden hâlâ bir şeyler beklerim: Bir düğüme, bir çözüme, bir odağa, bir kaynağa vardıracak bir soru beklerim. Bekleyişim havada kalır.

Muvafık gazetecinin soruları danışıklı döğüşüklüdür. Öbürlerinin ki sansasyon yaratmak içindir.

Demirel'in son basın toplantısına katılmak isterdim. Çünkü sonradan dağıtılan broşürde okuduğum gibi hem hava hem sözler değişikti. Süleyman Demirel de ilk kez yasal güçlerin üstündeki güçlerden söz ediyordu : Bile bile, yasal güçlerin dışında demiyorum, üstünde diyorum.

Bu günlerde olanı biteni kavrayan az. Deyme politikacılar bile dudaklarımıza asılı soruyorlar:

–"Durum hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Bu soru kendilerinin hiç bir şey düşünemediklerinin yansısıdır.

İşi bir sistem içine yerleştirmelidir.

Bir sol var. Bir sağ var. Bir de bunların ötesinde, çok karanlık bir yeraltı dünyası var. Artık herkes itiraf etti.

Sayın Ecevit, ılımlı sol keserek sorunlara eğilmeyi denedi. Ilık su gibiydi politikası. Dünyadan ve ahretten pek haberli değildi, başarılı olamadı.

Sayın Demirel, sorunlara, ılımlı sağ yolunu tutarak eğilmeye bakıyor.

Karşısında dağ gibi meseleler yığılı: Ekonomik bunalım. Kıbrıs, Mafia, saymakla bitmez.

Ben sizlere Mafia sorunuyla ilgili ufak iki öykü anlatmakla yetineceğim ki, durumun dehşetini ve bir liderin karşılaşacağı sayısız güçlükleri iyice kavrıyasınız, sevgili okurlarım.

Herkes işkembeden, yasaların egemen olacağından, karanlık güçlerin ezileceğinden, ağız dolusu söz ediyor.

Birinci öykü

Büyük bir silah kaçakçısıydı. Yakalandığı olmuştu ama çabucak her seferinde özgürlüğüne kavuşmuştu.

Zaten yakalanması kaçakçı arkadaşlarıyla tepişmelerinden ötürü olmuştu. Onu ihbar etmişlerdi.

Ülkenin her çıkış kapısına "sınırdan çıkamaz" diye haber salınmıştı resmen.

Çocukluğundan tanıdığı polis arkadaşları vardı, kıt kanaat geçinen, erdem yolunu seçtikleri için.

Onlarla tatlı tatlı konuşuyordu:

–Bütün çıkış kapılarına haber saldınız değil mi? Benim memleketten çıkmamam için. Öyle ise bir deneme yapalım. İstediğiniz sınır kapısını bana deyiverin ve elli metre arkamdan otomobilimizi izleyin, elimi kolumu sallaya sallaya, nasıl çıkacağımı görürsünüz.

Ben otomobilini elli metreden izlemedim. Ama elimi ve dilimi keserim ki söylediği gerçeğe yakındır.

Hal ve vaziyet bu.

İkinci öykü

Nerenin gümrük müdürüydü unuttum. İstanbul'da bir yerin işte. Bir gafil tarafından fena halde enselenmişti.

Tıkılmıştı cezaevine.

Yalnız, kendisini yakalayana, omuzlarını küçümser küçümser silkerek şunu söylemişti:

–Bir haftaya kalmaz beni özgür olarak karşında bulursun.

Bir gece kulübündeydi. Bizim görevli, bir arkadaşıyla oturuyordu, önce başına geleni anlayamadı. Müzik fena halde zımbırdıyordu. Etraf yeter derecede aydınlık değildi. Masasına dev bir buket kondurulmuştu birden.

Anlayamadı. Arkadaşına bön bön baktı. Arkadaşı baş işaretiyle arkalarda bir masayı işaret etti.

Aaaaaa... Masada eliyle yakaladığı gümrük müdürü kurulmuştu ve ona anlayışlı anlayışlı, acımsar acımsar, tatlı tatlı gülümsüyordu.

Bizimkinin yüzü ilk önce allak bullak oldu. Sonra yatıştı. Ağır ağır kalktı. Kendisine buketi gönderen, birkaç gün önce enselemiş olduğu adama yaklaştı. Lokalde ikisini de tanıyorlardı. Müzik bile yavaşlamıştı. Kimbilir nasıl çıngar çıkacaktı.

Çıngar falan çıkmadı. Görevli elini uzattı. Karşısındakinin elini sıktı.

–Sizi kutlarım, dedi. Sizi ancak kutlayabilirim.

İçine buz gibi bir gerçekçilik çökmüştü. Demek dünya düzeni böyleydi. O düzeni, dürüst görevine düşkün, geçiminin binbir güçlüğünü kabullenmiş bir polis şefi elbette değiştiremezdi, nice değiştirmeye niyetli olsa ve bu uğurda başını koysa.

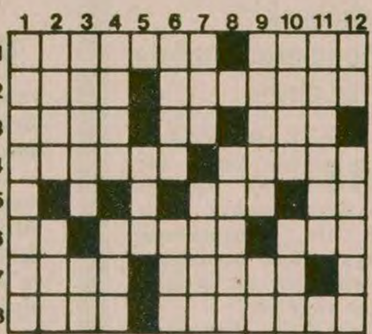
Polis şefinin değiştiremediğini acaba nice güçlü olsa bir lider değiştirebilir mi?

Sevgili okurlarım bu iki küçük öyküyü kulağınızın arkasına atmayın...

Yazık Sayın Süleyman Demirel'in silah kaçakçılığının üstüne yürüyeceğini söylediği basın toplantısında bulunamadım. Dedik ya, formaliteler ağır geliyor. Basın toplantılarında doğal olarak toplantıyı yapan konuşur. Bizlere entipüften sorular sormak olanağı az buçuk verilir.

Keşke bulunsaydım da. Bana fırsat verseydi de, oracıkta bu iki öykücüğü anlatsaydım...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Vatandaş - Söyleme. 2)Altın, gümüş gibi madenlerden yapılmış şeylerin arılık derecesi - Liberalizm yanlısı. 3)Bayat olmayan- Bir soru eki - Tersi çekme, sürükleyerek götürme (eski dil). 4)Bir süs bitkisi - Bir bütünün parçasıyla ilgili, kısmı. 5)Eski dilde ekmek - Eski Mısırlılarda bir tanrı. 6)Bir nota - Gönderilen kişiye ulaşması için mektup zarfına öncelikle yazılması gereken - Bir çoğul takısı. 7)Bir kokulu bitki - Yüksek ses, seda. 8)Kanaat - Mücadele.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)Üzerine yatak serilen tahta ya da maden kerevet. 2)Kafiye - Cet, dede. 3)Tersi Asya'da bir deniz - 'Akın'ın yarısı. 4)Tersi katı - Bir hayvan. 5)Tersi halk arasında cezaevine denir. 6)Kimi yörelerimizde kullanılan 'elma'nın değişik bir telaffuzu - Tersi öç ya da sevinçli (eski dil). 7)Alevi - Doğu müziğinde bir makam. 8)Tersi orta, ortalama. 9)'Sığ' karşıtı - Tersi miktarca çok olmayan. 10)Hedef, amaç - Hayvan ölüsü. 11)Serüven. 12)Yabancı - Tersi dişi geyik.

FİKİR MEYDANI

DOĞU ANADOLU'NUN NİSPİ GERİLİĞİNİN TARİHSEL KÖKLERİ

«...Bir bütün olarak Türkiye'nin, Türkiye içinde Doğu Anadolu'nun nispi geriliği yoksullaşması, daha ilk birikim aşamasından itibaren bir dünya sistemi olarak gelişen kapitalizmin Doğu Akdeniz üzerindeki etkileriyle iç içe yürümüştür»

Halil Berktay
(Asistan)
(Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi)

DOĞU Anadolunun Batı Anadoluya göre geriliği ne zaman ve nasıl başladı? Bu süreçte tayin edici rolü, bazılarının iddia ettiği gibi, bu bölgenin Osmanlılar tarafından "sömürgeleştirilmesi" mi oynadı? Osmanlı toplumunun genel yapısı içinde, Doğu Anadolu, başından itibaren ve "Türk sömürgeciliğinden" kaynaklanan nedenlerle, aşırı-sömürüye maruz bırakılarak yoksullaşan bir özel ada durumunda mıydı?

Burada, okuyucuyu konunun özel literatüründen alıntılara boğmaksızın, sadece bu meselelerin Yakın Doğu ortaçağ tarihçiliği tarafından oldukça berrak çözümlere kavuşturulmuş olduğunu kaydetmek ve Barkan, Berkes, Braudel, Cahen, Issawi, İnalcık, Turan, Wallerstein gibi araştırmacıların eserlerine dağılmış bulunan tespitleri toparlamak istiyorum.

Ortaçağdaki zenginlik

(1) Bizans, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı devletlerinin hepsinde ticaret, özellikle Doğu Akdeniz ve Doğu Anadolu üzerinden geçen transit ticareti çok önemli bir rol oynuyordu. Bir ucu Hindistan ve Çin'de, diğer ucu Batı Akdeniz terminallerinde olan ünlü lüks emtia yollarının başlıca kavşak noktaları Levant sahillerinde, Mısır'da ve Doğu Anadoluda yer alıyordu. Bu şehirleri, Orta Çağ için oldukça sık dokunmuş bir bölgesel yollar ve kervanlar ağı birleştiriyordu. Bizans Batıya doğru çekilirken, 11. yüzyıldan itibaren Türk Anadolu'da, doğu bölgesi herhangi bir şekilde geri olmak şöyle dursun, ekonomik bakımdan ileri ve ağırlıklı bir durumdaydı.

(2) Nitekim Anadolu Selçukluları, esas olarak bir Orta ve Doğu Anadolu devletiydiler. Bu imparatorluğun meta ekonomisi odakları, kervan uğrakları ve siyasi iktidar merkezleri olan bütün önemli şehirleri, örneğin Konya, Sivas, Kayseri, Erzurum, Erzincan, Malatya, Aksaray, Diyarbakır, Bayburt, Harput, Elbistan, Maraş, Samsun, Giresun, vb. bu bölgelerde toplanmışlardı. Görüldüğü gibi bunlar arasında limanlar sadece bir-iki taneydi; çoğunluğu ise içerlerde kümeleniyordu. Anadolu Selçuklu toplumunun genel feodal dokusu içinde, Doğu Anadoluya karşı ne bilinçli bir ırki-etnik ayırım, ne de bu yörenin kendiliğinden gelme coğrafi-ekonomik dezavantajlarla karşılaşması sözkonusuydu. Bu yapı, bütün Anadolu halkının birlikte karşı koyduğu 13. yüzyıldaki Moğol istilasından sonra kaydadeğer bir değişikliğe uğramadı.

(3) 16. yüzyıla kadarki Osmanlı toplumu için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Bu devletin feodal ideolojisi ve yönetim tarzında ırki-etknik ayırımlara yer yoktu. Gerek büyük ve küçük dirlik sahiplerinin oluşturduğu hakim sınıf, gerekse reaya, çeşitli kavmi unsurları içeriyordu. Hatta merkezi kadrolar, Türk aristokrasisinin güçlenmesini ve taşrada ayrı ayrı kuvvet mihraklarının belirmesini önlemek için, esas olarak Türkler dışındaki topluluklardan devşiriliyordu. "Millet" adı verilen, belli bir özerkliğe sahip gruplar, dini cemaatlerdi. Bütün Orta Çağ devletleri gibi Osmanlı İmparatorluğunun toprak düzeni de tamamen yeknesak değildi. Miri'den timar dağıtımı sisteminin girdiği ve girmediği yerler vardı. Reayanın başına sipahinin dikilmiş olduğu geniş alanların içinde henüz aşiret ilişkilerini koruyan kesimler vardı. Ancak bu yörelerin ve buralarda yaşayan insanların, Osmanlı İmparatorluğunun sosyo-ekonomik örgüsü içinde "sömürge"ler olarak yer aldıklarını öne sürmek kesinlikle olanaksızdır.

(4) Kaldı ki bu genel sosyo-ekonomik örgü, örneğin Kürtlerin aşiret düzeninin çözülmesinin ve daha ileri feodal ilişkilere doğru evrimleşmesinin önünde bir engel teşkil etmiyordu. 16. yüzyıla kadar, Doğu Anadoluda ticaret meta ekonomisi ve kentleşme, Batı Anadolu'dan geri değildi. Çünkü Doğu Akdeniz havalisi, Akdeniz ticaretinde ve Akdeniz-Uzak Doğu ticaretinde kritik rolünü oynamaya devam ediyordu. Bütün Orta Doğuda ve Anadoluda, hâlâ kıyı şehirlerinin iç yörelere oranla bir önceliği göze çarpmıyordu. Kara ticaretinin nispeten dengeli bölgelerarası dağılımı, yukarıda sözünü ettiğimiz örgüyü yeknesaklaştırıcı ve aşiret ilişkilerini çözüp ilerletici bir etkiyi, yavaş yavaş da olsa icra ediyordu.

Değişiklikler çağı

(5) Canalıcı değişiklikler, 16. yüzyılda başgösterdi. 15. yüzyıldan itibaren, Batı Avrupanın Atlantik kıyısı ülkeleri, büyük çoğrafi keşiflerde bulundular. Portekiz ve İspanya, hem Afrika'yı dolaşarak Hint Okyanusuna açıldılar, hem de Güney Amerika ile Avrupa arasında, para dolaşımını hızla genişletip mevcut fiyat ilişkilerini altüst eden bir bağlantı yarattılar. Gittikleri her yerde, onları İngiltere ve Hollanda izledi. Bu yüzden, eski dünyanın ticaret kanallarının önemli bir kısmı Osmanlı İmparatorluğunun kontrolü altındaki alanın dışına çıkarken, yeni dünya ekonomisi, ağırlık merkezi Atlantik'te olarak kuruldu. Batı Avrupa'ya göre Akdeniz, Batı Akdeniz'e göre Doğu Akdeniz bir "dış alan", bir periferi haline geldi. Nasıl, üstüne demir kırıntıları serpiştirilmiş bir kağıda alttan yaklaştırılan kuvvetli bir mıknatıs, bu demir kırıntılarını kendi çekim alanına göre organize ederse, uluslararası para-meta ilişkilerindeki bu yer değiştirme, Anadolunun sosyo-ekonomik örgüsünü de aynı şekilde etkileyerek kentleşmeyi batıya ve kıyılara kaydırdı. Cepleri Latin Amerika gümüşüyle dolu Hollanda, Fransa ve İngiltere tüccarı Batı Anadoluda, Levant'ta, Mısır'da büyük çaplı hammadde alımlarına girişirken, iç yörelerin şehirleri sönmeye yüz tuttu. Kara ticareti önemini yitiren, bağrına serpiştirilmiş eski yerel meta ekonomisi odakları zayıflayan veya ortadan kalkan Doğu Anadolu, 16-18. yüzyıllar arasında adım adım Batıya oranla geri bir tarımsal hinterlanda dönüştü. 1838 Ticaret Sözleşmesi ve Tanzimat ile Avrupa kapitalizmine tayin edici açılış, 19. yüzyılın ikinci yarısında ise emperyalizm olgusu, Batı ve Doğu Anadoluyu işte böyle şekillenen bir oransızlık, bir sosyo-ekonomik düzey farklılığı içinde yakaladı.

Benzer olgular

Görüldüğü gibi bir bütün olarak Türkiye'nin, Türkiye içinde Doğu Anadolunun nisbi geriliği ve yoksullaşması, daha ilk birikim aşamasından itibaren bir dünya sistemi olarak gelişen kapitalizmin Doğu Akdeniz üzerindeki etkileriyle iç-içe yürümüştür. Anadolu, ta 11. yüzyıldan beri, içinde sınıflaşmanın ülke boyutunda cereyan ettiği tek bir ekonomik bölge olagelmiş ve dünya ekonomisindeki dönüşümlere de böyle bir bölge-birim olarak katılmıştır. Batı ve Doğu Anadolu, devlet yapıları olarak Bizans'ı, Anadolu Selçuklularını, Osmanlıyı ve Türkiye Cumhuriyetini; sosyo-ekonomik gelişme aşamaları olarak feodalleşmeyi, Atlantik ekonomisinin dış alanı haline gelmeyi, yarı-sömürgeleşmeyi ve bugünkü azgelişmişliğimizi; büyük mücadeleler olarak da 13. ve 15. yüzyıllarda doğudan gelen istilalara karşı direnme ile Milli Kurtuluş Savaşını daima birlikte yaşamışlardır. Bu çerçevede, Türkiye içinde Doğu Anadolunun nispi geriliği, İtalya içinde Güney İtalya ve Sicilya'nın ya da ABD içinde Oklahoma'nın nispi geriliğiyle aynı türden bir olgudur. ve aşağı yukarı aynı genel nedenlerden -dünya kapitalist ekonomisinin tek tek ülkelerin bölgeleri üzerindeki farklı yapısal etkilerinden- kaynaklanmıştır.

Cehaletin verdiği bir cüretle savunulan "sömürge" teorilerine karşın, bu gerçekler, bugün de Anadolunun "sosyalist" maskeli bir süper devlete karşı hep birlikte direnmesi için çok geniş bir tarihsel ve maddi temelin bulunduğunu göstermektedir.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İSTANBUL

Denizcilik Bankası Müdürlüğünün dikkatine

Eminönü'nden Paşabahçe'ye direkt sefer konmasını istiyoruz

Bizler İstanbul'un çeşitli yerlerinde çalışan 2000'e yakın emekçiyiz. Bizlerin sorunu bir değil ama yine biz bir tanesini belirtelim...

Şikayetimiz şu: Bizler saat 06.00'da işten çıkan ve 06.20 vapuru ile Beykoz-Paşabahçe istikametine yolculuk eden kişileriz. Saat 06.20'de Eminönü'nden hareket eden vapur, Paşabahçe'ye saat 08.30'da geliyor. Bundan halkımız son derece şikayetçi. Vapurun geç kalmasının nedeni Beşiktaş, Ortaköy, Rumelihisarı, Emirgan ve Yeniköy'e uğramasıdır.

Bunun dışında vapurların saatlerinde hareket etmesi bizler için son derece önemli. Çünkü geç kaldığımızda patronlar bizden hesap soruyor. Bunun düzeltilmesini umutla bekliyoruz.

MİLAS **MUĞLA**

Yeraltı Maden-İş'in yanlış tutumu yüzünden toplusözleşmeye oturulamadı

Milas Hüsamlar A.Ş. ve Karaağaç Kömür İşletmelerinde hiçbir üyesi olmayan Yeraltı Maden-İş iki işyerinde üyelerinin tümü Dev Maden Sen'de örgütlü olmasına ve beş aydan beri bütün girişimlere rağmen, Türk-İş'ten ayrılıp Dev Maden Sen'de örgütlenen işçilerin tekrar Türk-İş Ege Bölgesi Maden İşçileri Sendikasında örgütlenmesi karşısında, Yeraltı Maden-İş ne yetkisini kullanmış ne de yetkiyi bırakmıştır.

İşçiler bu pahalılık karşısında asgari ücretle çalışmaktadırlar. İşçilerin toplu iş sözleşmesinden geri kalmamaları, toplusözleşmeye oturamamalarının tek sorumlusu Yeraltı Maden-İş'tir.

İşçiler önceden devrimcileri eşit olarak görüyorlardı. Şimdi ise sahte solun yaptıklarını pratik içinde görerek bunların devrimci olmayıp işçi düşmanı olduğunu kavramış oldular.

Yusuf Kan

Sayın Başbakanım, sayın İstanbul Sıkıyönetim Komutanı

Terörün üzerine kim gidecek?

Bugün Türkiyenin hali malum. Anarşiyi adeta bir iç savaşa sürüklüyor. Peki bu anarşiyi, terörü kimler yapıyor, kimler yönetiyor. Neden üzerine gidilmiyor, bu ülkemizin üzerindeki terörün. Gidilir gidilir ama tarafsız olmakla, bağımsız olmakla gidilir ve terörcü güçler ortaya çıkarılır. Zaten bu anarşi ve terörü yöneten ve kollayan açıkça ortada ama kim gidecek bu terörü yaratan canilerin üzerine?

Sayın başbakanım ve sayın komutanım, öldürülen ilerici profesörün cenaze törenine gelen ilerici yurttaşların sokulmamasına ne dersiniz-? Bağrıyanık ana ve babaların oğullarını yaralanmasına sebep olan ve askerlere "süngü tak" emri veren kimdi, kime karşı ve niçin kullanılacaktı bu süngü? Karşılarındaki düşman askeri mi yada sana karşı savaşan bir devlet miydi?

Böyle anarşi ve terör durdurulamaz.

Ali Kaya

Geçtiğimiz Hafta

Herkesin merak ettiği soru: Atamalar sürecek mi?

Gerek beraber çalışacağı bakan arkadaşlarını, gerekse de valilerini atarken MHP'liisimlerden özellikle kaçınan Demirel, İçişleri Bakanlığı ve Emniyet örgütünün kadrolarını belirlerken aynı dikkati göstermemiş göründü. Tepki uyandıran ilk atama, MC döneminin demokratik kuruluşlara baskı yapmasıyla tanınan ünlü valisi Durmuş Yalçın'ın İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığı'na getirilmesi oldu. Bunu eski Malatya Valisi Rafet Küçüktiryaki'nin Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ve 12 Martın işkencecilerinden Ümit Erdal'ın İçişleri Bakanlığı Asayiş Dairesi Başkanlığı'na atanması izledi.

Benzer atamalar geçtiğimiz hafta da sürdü. Şükrü Balcı İstanbul Emniyet Müdürü olurken, 12 Mart döneminde MİT Ankara Şubesi "K" masasında görevli olan ve işkence yaptığı belirlenen Bülent Öztürkmen, Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı'na getirildi.

Demirel'in, bu atamalarla amacının yeni bir MC hükümeti olmadığı açık. Ama açık olan birşey daha var ki, o da, amacın, uygulamanın alaborası içinde kaybolma tehlikesinin her zaman varolduğudur. Türkiye'nin menfaatlerini, bağımsızlığı ve özgürlüğü savunan herkes tersini diliyor ama, bu uygulamaların yaygınlaşması durumunda, Demirel, kendisini hiç arzu etmediği ve amaçlamadığı bir yerde bulabilir.

OLUMSUZ BİR ÖĞRETMEN: PROF. TÜTENGİL'İN CENAZE TÖRENİ

Önceki hafta sonunda faşist katiller tarafından öldürülen İktisat Fakültesi Sosyoloji Kürsüsü Başkanı Prof. Cavit Orhan Tütengil'in cenaze töreninde çıkan üzücü olaylar, bir daha bu tür olayların meydana gelmemesi için yapılması ya da kaçınılması gereken şeyler konusunda da önemli dersler içeriyordu.

Herhalde, önce üzerinde düşünülmesi gereken şey, törene katılmak isteyen öğretim üyeleri ve öğrencilerin törene kabul edilmemesinin nelere yol açtığıdır. Bu tutumun, güvenlik kuvvetleriyle çatışma çıkarmak ve öğrencileri buna alet etmek isteyen bir kaç grup dışında kimseye yaramadığı, hemen herkes tarafından kabul ediliyor. Hele, bundan önceki benzer cenaze törenlerindeki farklı tutum ve bu törenlerde olay çıkmadığı gözönünde tutulursa, son tutumun ne kadar hatalı olduğu, yaşanan pratik deneyle de daha iyi anlaşılmamış olur. Yetkilillerin, bu olumsuz öğretmenin derslerinden yeterince yararlanması durumunda, benzer üzücü olayların çıkma ihtimali önemli ölçüde azaltılmış olacaktır.

AVRUPA'DA DİRENME EĞİLİMİ AĞIR BASTI

NATO üyesi ülkelerin milli savunma ve dışişleri bakanları her yılın son ayında toplanır ve o yılki gelişmeleri gözden geçirir. Bazı kararlar alır, önerilerde bulunur ve sonra dağılırdı. Bazıları hariç, bu toplantılar sıradan haber olarak gazetelerde yer alırdı. Bu yılki toplantı ise "son 30 yılın en önemli toplantısı" olarak nitelendiriliyordu. Çünkü gerçekten çok önemli bir karar verilecekti. Doğrudan doğruya Avrupa'yı tehdit eden Sovyet taktik nükleer silahı SS-20'lere karşılık, NATO ülkeleri, Pershing-2 ve Cruise füzelerini topraklarına yerleştirmeyi kabul edecekler miydi? Verilecek kararın büyük öneminin en büyük göstergesi, Sovyetler Birliği'nin tepkisi oldu. Hatta belki, denilebilir ki, bu Sovyet tepkisi, bazı Avrupa ülkeleri için bir uyarıcı görevi yaparak, kararın olumlu yönde oluşmasına katkıda bulundu. Ama tabii, bu su götürür bir saptamadır.

Sovyet tepkisinin olumsuz etkisi ise Hollanda ve Danimarka örneklerinin de kanıtladığı gibi çok açıktır. Hollanda Parlamentosunun toplantı arifesinde aldığı karar, füzelerin engellenebileceği konusunda Sovyetler Birliği'nde yeni bir umut dalgası bile yaratabildi.

Ancak sonuç, Sovyetler Birliği'nin istediği gibi olmadı. 15 NATO ülkesi, perşembe gecesi verdikleri "tarihi karar"la 572 ABD füzesini topraklarına yerleştirmeyi kabul ettiler. Bu, kuşkusuz, Avrupa'da direnme eğiliminin teslimiyet eğilimine ağır bastığını gösteriyor. Ancak, bu eğilim tersine dönüşmeyi de içinde taşıyor. Bunun en açık göstergesi de başta Hollanda olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinin içine girdiği tedirginlik ve kararsız tutum oldu.

CARTER: İRAN'A MÜDAHALE ETMEYECEĞİZ

ABD Başkanı Carter'in, İran'a müdahale edilmeyeceği ve ardından da rehinelerin serbest bırakılması koşuluyla Şah'ın yargılanabileceğini açıklaması üzerine gerginliğini bir ölçüde yitiren İran bunalımı, Homeyni ve Şeriatmedari arasındaki gerginlik üzerine yeni bir boyuta bürünmüştü. İran bunalımının bu yeni boyutu geçtiğimiz hafta boyunca da varlığını sürdürdü.

İran'da yaşayan 15 milyona yakın Azeri, Homeyni'ye tanınan çok geniş yetkilerin sınırlandırılmasını, Azerbaycan Genel Valisi ve öteki kamu görevlilerinini Ayetullah Şeriatmedari'nin onayıyla atanmasını ve Azeri olmayan devrim muhafızlarının eyaletten uzaklaştırılmasını istiyorlar.

Batı Avrupa'nın, ABD'nin talebiyle İran'a ambargo uygulanmasına karşı çıkacağı eğiliminin belirmesi ve Japonya'nın, ABD isteğine karşın İran'dan petrol ithalatını sürdürmesinin ABD tarafından protesto edilmesi, İran konusundaki diğer önemli gelişmelerdi.

AFGANİSTAN'DA 1000'DEN FAZLA RUS ASKERİ SAVAŞIYOR, 4000 DE DANIŞMAN BULUNUYOR

ABD DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ YENİ RAPORU:

Rus pilotlarının veya Rusların eğittiği hükümet pilotlarının kullandığı helikopterlerden birinin düşürülmesinden sonra gerillalar, sevinçlerini ifade ediyorlar.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Dışişleri Bakanlığının yeni bir raporuna göre, Afganistanda savaşan Sovyet askerlerinin sayısı bini aşmaya başladı. Başkent Kabil yakınlarıdaki Bargram havaalanındaki yoğun hava taşıma faaliyetinin Afganistan'da Sovyet askeri varlığının artacağını gösterdiği bildiriliyor.

Gözlemciler, Bargram havaalanında yeni Sovyet birlikleri ve ağır donatımının görüldüğünü belirtiyorlar. Kabil'in kuzeyinde bulunan havaalanı, Sovyet birlikleri ve donatısının Afganistan'a girdiği merkezdir.

Haber Ajansları, Müslüman gerillaların bir süre önce Bargram havaalanını ele geçirmek amacıyla büyük bir taarruza giriştiklerini, bu arada gerillaların binden fazla hükümet askerini savaş dışı ettiklerini bildiriyor.

Öte yandan, yine ABD Dışişleri Bakanlığının raporu, savaş birliklerinin yanısıra, Sovyetler'in Afganistan'da 4 bin kadar askeri danışman bulundurduğunu ve bu danışmanların hükümet kuvvetlerinin Müslüman gerillalara karşı giriştiği saldırılarda önemli bir rol oynadıklarını belirtiyor.

Kipriyanu: "Toplumlararası görüşmelere oturmaya hazırız"

LEFKOŞE

Kıbrıs Rum yönetimi Başkanı Kipriyanu, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in toplumlararası diyalogun başlaması yolunda bir çağrı yapması halinde buna yapıcı bir yaklaşım göstereceklerini söyledi.

Kipriyanu, Limasol'da yaptığı konuşmada, Waldheim'ın, toplumlararası görüşmelerin başlaması için bir çağrı yapmaya hazırlandığına işaret ederek, Genel Sekreterin davet etmesi halinde görüşmelere oturmaya hazır olduklarını bildirdi. Rum yönetimi Başkanı ayrıca, Rum tarafının, diyaloga 19 Mayıs Denktaş-Kipriyanu anlaşması çerçevesinde önkoşulsuz olarak oturmaya hazır olduğunu da kaydetti.

Öte yandan Kıbrıs Türk Yönetimi Dışişleri, Savunma ve Turizm Bakanı Kenan Atakol, toplumlararası görüşmelere başlanıp başlanmamasının BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın yapacağı davet şekline bağlı olduğunu söyledi.

İki FKÖ lideri Lefkoşe'de öldürüldü

LEFKOŞE

Filistin Kurtuluş Örgütünün (FKÖ) önde gelen iki lideri cumartesi akşamı Lefkoşe'nin Rum kesiminde kimliği bilinmeyen kişilerce açılan ateş sonucu vurularak öldürüldü.

Rum radyosuna göre, Selim Ali ve Abdülaziz adlı Filistinliler, Lefkoşe banliyölerinden İncirlik'te arabadan inmekte oldukları sırada, bir başka araçtan açılan ateş sonucu öldüler. Öldürülen Filistinlilerden birisinin FKÖ bürosunda 2. katip, diğerinin ise Mısır bürosu temsilcisi olduğu haber verildi.

Olay üzerine bir demeç veren Kıbrıs Rum Yönetimi lideri Kipriyanu, katillerin sadece Filistinlilerin değil, aynı zamanda Kıbrıslıların da düşmanı olduğunu söyledi.

FKÖ ise bu konuda bir açıklama yaparak cinayetten İsrail gizli servislerinin sorumlu olduğunu söyledi.

Bütün dünya rehinelerin salıverilmesini isterken, İran hâlâ bu durumu sürdürüyor. Fotoğrafta, ABD Tahran Elçiliği önünde işgalci öğrencileri "destekleyen" İranlılar. Pankartta "Carter delidir" yazıyor.

Müslüman Halkçı Cumhuriyetçi Partisi ülkede elverişli ortam oluşana kadar tüm faaliyetlerini durdurdu

ABD, rehinelerin salıverilmesi için İslam ülkelerine çağrı yapacak

NEW YORK/WASHİNGTON/TAHRAN

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Tahran'daki rehinelerin derhal salıverilmesine ilişkin Uluslararası Adalet Divanının kararını memnunlukla karşılarken, ABD Senatosu, rehinelerin serbest bırakılması için İslam ülkelerine çağrıda bulunmayı kararlaştırdı. ABD'den ayrılarak Panama'ya giden devrik Şah da rehinelerin iadesini istedi.

Tahran'da 50 rehineyi ellerinde tutan öğrenciler devrik Şahın Panama'ya gönderimesinin, ABD için bir yenilgi olduğunu söylediler.

***

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanının Tahran'da bulunan Amerikalı 50 rehinenin derhal bırakılması yolunda verdiği kararı, memnunlukla karşıladığını bildirdi.

BM Genel Merkezinde konuşan Waldheim, sözkonusu kararın BM Güvenlik Konseyi karar tasarısına uyduğunu söyledi.

Bu arada ABD Senatosu, Tahran'daki Amerikalı rehinelerin serbest bırakılmasına yardımcı olmaları için tüm İslam ülkelerine çağrıda bulunmayı kararlaştırdı. Karar, oybirliği ile alındı.

Öte yandan, devrik Şah, ABD'den ayrıldığını hatırlatarak, Tahran'daki rehinelerin derhal serbest bırakılması gerektiğini söyledi. Devrik Şah, sözcüsü aracılığıyla yaptığı açıklamada, zayıf bir yönetime sahip Homeyni'nin halkı bir araya getirebilmek için rehine alma yoluna gittiğini ileri sürdü.

Amerikalı 50 rehineyi ellerinde bulunduran öğrenciler de yaptıkları açıklamada, devrik Şahın Panama'ya gönderilmesinin ABD için bir yenilgi olduğunu söylediler. Öğrenciler, "Savaşımızı sonuna kadar sürdüreceğiz, ABD yönetimini bozguna uğratacağız" dediler. Öğrenciler, rehinelerin yargılanacağını yinelediler.

MÜSLÜMAN HALKÇI CUMHURİYETÇİ PARTİSİNİN KARARI

Ülkedeki en büyük partilerden biri olan Ayetullah Şeriatmedari'nin Müslüman Halkçı Cumhuriyetçi Parti, siyasi ortamın yeniden oluşmasına kadar tüm bürolarını kapattığını ve çalışmalarına son verdiğini bildirdi.

Konuyla ilgili olarak yayınlanan bildiride, partinin İslam Cumhuriyetini desteklediği tüm din adamlarına saygı duyduğu, ancak bunun bir din adamına bağlı olduğu anlamına gelmediği kaydedildi.

Partiye çeşitli konularda suçlamalarda bulunulduğu hatırlatılan bildiride, Tebriz radyo ve televizyon binasının işgalinin, isteklerini , tüm İran ve dünyaya duyurmak amacıyla kent halkı tarafından gerçekleştirildiği belirtildi.

Bu arada, Azerbaycan olaylarıyla ilgili olarak bölgede çeşitli temsilcilerle görüşen Devrim Konseyi heyetinin, sükuneti sağlamayı başardığı açıklandı.

Fransa'da yayanlanan "Le Matin" ve "Liberation" gazetelerine bir demeç veren Ayetullah Şeriatmedari, Ayetullah Homeyni'nin ülkedeki tüm siyasi gelişmelerden sorumlu olduğunu, kendisinin de bölgesel sorunlarla ilgilendiğini söyleyerek, Homeyni'ye karşı olmadığını kaydetti.

OPEC'İN PETROLE YÜZDE 20 ZAM YAPACAĞI TAHMİN EDİLİYOR

CARACAS

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütünün (OPEC) 55. toplantısı pazartesi günü Venezüella'nın başkenti Caracas'ta başladı. 13 üyeli OPEC'in petrole yeni bir zam yapacağı belirtilirken, zam oranının tahminen yüzde 20 yi bulacağı söyleniyor. Bundan önceki OPEC resmi fiyatı varil başına 23,5 dolar idi.

Bu arada Caracas'ta süren Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü toplantısında İran'ın ABD'ye karşı petrol ambargosu uygulanmasını isteyeceği bildirildi.

"El Mundo" gazetesi İran'ın devrik Şahın iadesi için böyle bir yola başvurduğunu bildirdi.

Batının tutumu petrol fiyatlarının artmasına yol açıyor

OPEC'e 13 petrol üreten ülke üyedir.

Muzaffer Tunçağ

Petrol Üreten Ülkeler Örgütü (OPEC) Bakanları ham petrol fiyatlarındaki artışı görüşmek üzere Venezüella'nın başkenti Caracas'ta toplanıyorlar. Bu toplantıda OPEC'e bağlı ülkelerin uyguladıkları taban fiyatın yüzde 10-20 artırılarak petrolün varilinin 30 dolara çıkması bekleniyor. (1 varil 159 litre, 1 dolar da yaklaşık 50 liradır)

OPEC'in böyle bir karar alması şaşırtıcı değildir. Çünkü daha Temmuz 1977'de Suudi Arabistan Petrol Bakanı Şeyh Zeki Yamani, "OPEC olsa da olmasa da, 1980 başında petrol fiyatlarında artış kaçınılmaz olacak" diyordu. Enerji buhranının şiddetle duyulduğu ülkemizde , petrol fiyatlarıyla yakından ilgili. Bu yüzden petrolü kimler üretiyor, hangi ülkeler en çok tüketim yapıyor, petrol fiyatlarını artıran nedenler nelerdir, bu sorular birçok kişinin kafasına takılıyor.

Petrolü üretenler ve tüketenler

Bugün dünyadaki petrol rezervlerinin yüzde 80'i yukarıdaki tabloda adları geçen 13 OPEC ülkesinde bulunuyor. Bunlar dışında Sovyetler Birliği, ABD Meksika ve Çin de belli başlı petrol üreten ülkelerdir. Petrol rezervlerinin yüzde 67'sine sahip Orta Doğu bölgesi en önemli petrol üretim merkezidir.

Meseleye petrol ihracı açısından bakarsak, OPEC ülkelerinin dünya petrol ihracatının yüzde 80'ini yaptığını görürüz. Bu miktarın yüzde 40'ını ise, Suudi Arabistan ve İran gerçekleştiriyor.

Öte yandan, başlıca petrol tüketen ülkeler ABD, Avrupa ülkeleri ve Japonya'dır. ABD kullandığı petrolün yaklaşık yüzde 50'sini, Japonya yüzde 90'ını, Avrupa ise yüzde 80'ini dışarıdan alıyor.

Petrol fiyatları neden artıyor?

Petrole dayalı malların fiyatları yükseldikçe herkes soruyor, "Neden artıyor bu fiyatlar böyle" diye. Özellikle yoksul ülkelerin sırtına binen bu yükün sorumlusu kim?

Topraklarında petrol zenginliği bulunan ülkeler, 1970'lerin başında uyanarak OPEC'de örgütlendiler ve ellerindeki malın fiyatını haklı olarak artırdılar. O zamana kadar Batıya petrol nerdeyse sudanucuz geldiği için, bu fiyat artışı büyük bir şaşkınlık yarattı. Emperyalistler birer Üçüncü Dünya ülkesi olan OPEC üyelerine karşı karalamalara giriştiler. Oysa OPEC ülkelerinin petrol fiyatlarını artırmalarının bir mantığı vardı. Bu nedenleri, dünyada hüküm süren enflasyon, doların değer kaybetmesi, Batının israfçı ve samimiyetsiz tutumu olarak sıralayabiliriz.

Enflasyon ve doların değer kaybetmesi

OPEC ülkelerinin Batılılardan en büyük şikayeti, Batıda enflasyonun önünün alınamaması ve doların değerinin sürekli düşürülmesidir. Enflasyon yüzünden, OPEC ülkelerinin sattıkları petrol karşılığında kazandıkları paralar durduk yerde değer kaybediyor. Bu ülkeler aynı parayla Batıdan daha az mamul madde alabiliyorlar. Ayrıca, petrol satışları dolarla yapıldığından, doların değer kaybetmesi OPEC'in gerçek kazançlarını düşürüyor.

Bu durumu açıklamak için Şeyh Yamani, petrol fiyatlarının 1971'den bu yana yüzde 775 arttığını, oysa aynı dönemde altının yüzde ...'ün değer kazandığını söylüyor.

OPEC danışmanlarından N. Sarkis ise, 1977-78 arasındaki 2 yılda, petrol fiyatlarının sabit kalmasına karşılık, sanayileşmiş ülkelerin mallarının ve petrol türevlerinin fiyatlarının arttığını, enflasyonun durmadığını, ABD dolarının da değer kaybettiğini belirtiyor. (Aydınlık 6 Nisan 1979).

İsraf ekonomisi

Petrol fiyatlarının artmasının bir nedeni de özellikle sanayileşmiş ülkelerdeki israftır. Örneğin, dünya nüfusunun yüzde 5'ini oluşturduğu halde, petrol tüketiminin yüzde 30'unu yapan ABD'de, kişi başına yıllık petrol tüketimi 1968'de 3,2 ton iken, 1978'de 4,1 tona çıktı. Bu miktar Asya ve Afrika ülkelerinin 1978'de yaptığı kişi başına tüketimden 6 kat daha fazladır.

Aynı Amerika'da, kullanılan petrolün yüzde 55'i özel otolara ve uçaklara gidiyor. Öte yandan, sanayileşmiş ülkelerde, gece gündüz her yer ışık içindedir. Bütün binalar yazın soğutulur, kışın iyice ısıtılır. Özellikle ABD'de her ailenin 2 otomobili, hatta uçağı vardır. Nitekim, geçenlerde ABD Başkanı Carter, Amerikalılar yakında olan işlerine otomobilleriyle gitmekten vazgeçerlerse tüketimde yüzde 5'e yakın bir tasarruf sağlanacağını söyledi.

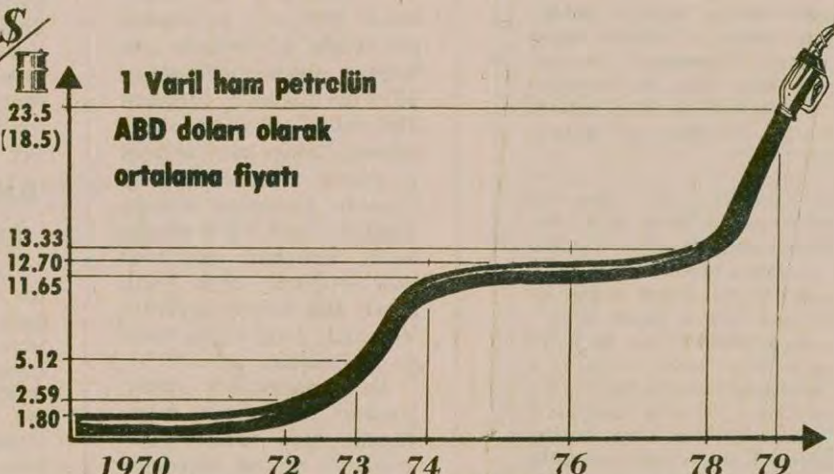
İşte bu nedenlerle, petrol üreten ülkeler, tüketici ülkelerin tüketimlerinde yüzde 5-10 arasında bir kısıntı yapmasını istiyorlar.

Rotterdam karaborsası

Son yıllarda petrol alım-satımında yeni bir moda çıktı. Petrol, OPEC fiyatlarıyla satılacak yerde, Hollanda'nın Rotterdam limanındaki "spot piyasada" satılıyor. Böylece petrol fiyatları karaborsada OPEC taban fiyatının iki katına çıkıyor. Bir petrol şirketinin yetkilisi, "OPEC ülkelerinden gelen bazı ham petrol kargolarının, 6 veya 7 Rotterdam komisyoncusunda el değiştirdiğini biliyoruz" diyor. (Newsweek, 11 Haziran 1979) Amerika dergisinin aynı sayısında ABD Enerji eski Bakanı James Schlesinger, gözlerini kâr hırsı bürümüş Amerikan petrol şirketlerinin Amerika'ya gidecek petrolü Rotterdam'a saptırdıklarını belirtiyor.

Rotterdam piyasasının başlıca alıcıları İsrail ve Güney Afrika'dır. Öte yandan, ABD yönetimi de, ABD'ye getirilecek her varil petrol başına 5 dolar prim önererek, bu karaborsayı teşvik etmiştir. Öte yandan, Amerikalı yazar Anthony Sampson, Rotterdam'daki karaborsa'dan OPEC ülkelerini sorumlu tutanlara cevap olarak, "OPEC'in bununla bir ilgisi bulunmadığını" belirtiyor. ("OPEC düşmanımız değildir", Newsweek, 30 Temmuz 1979)

(DEVAMI VAR)

Petrolle ilgili önemli olaylar:

1973 *6 Ekimde 19 günlük Arap-İsrail savaşı çıktı. Petrol üreten Arap ülkeleri petrol satışlarına ambargo koydular, petrol fiyatlarını yükselttiler, üretimi düşürdüler. Irak bazı petrol şirketlerini millileştirdi.*

1974 *Arap ülkeleri petrol ambargosunu kaldırdı. Yine bu Arap ülkeleri Cenevre'de toplanarak Üçüncü Dünyaya yardım fonu kurdu. Kuveyt petrol şirketlerindeki yüzdesini yükseltti. Kasımda, OECD ülkeleri Uluslararası Enerji Ajansı oluşturdu.*

1975 *Venezüella petrol sanayisini millileştirdi. OPEC bünyesinde de Üçüncü Dünyaya yardım için 1 milyar dolarlık bir fon oluşturuldu.*

1976 *Aralıkta Dakar'ın başkenti Doha'daki toplantıda çifte fiyat uygulanmaya başlandı. Suudi Arabistan ile Birleşik Arap Emirlikleri fiyatları yüzde 5 yükseltirken, diğerleri yüzde 10 yükselttiler.*

1977 *Kuzey-Güney diyalogu başarısızlıkla sonuçlandı. Temmuzda Stockholm'deki OPEC toplantısında fiyatlar tekrar birleştirildi.*

1978 *Cenevre'deki toplantıda yıl sonuna kadar petrol fiyatları donduruldu. Aralık ayında İran'da üretim tamamen durdu.*

1979 *Martta birçok ülke petrol fiyatlarını artırdı, bazıları da üretimi düşürdü. Petrol fiyatları daha sonraki aylarda da hızla arttı. Karaborsa piyasası konusunda ABD ile Avrupa arasında anlaşmazlık çıktı. Haziranda Cenevre'de OPEC toplantısı yapıldı.*

Dünyada Ocak 1979'daki tahmini hampetrol üretim yüzdeleri.

% — 18 — 16 — 14 — 12 — 10 — 8 — 6 — 4 — 2

EYLÜL — 1978 DEN ÖNCE

İNG. · KANADA · ÇİN · Diğer OPEC dışı · ABD · SSCB · S.ARABİSTAN · İRAN · diğer OPEC · IRAK · KUVEYT · NİJERYA · VENEZUELA · LİBYA · B.ARAP E.

OPEC DIŞI — OPEC

5 kıtadan — KISA HABERLER

Polonya'da 80 muhalif gözaltına alındı

Polonya'da muhalefet yürüten Öz Savunma Komitesi başkent Varşova'da bir açıklama yaparak, son beş gün içinde ülkenin çeşitli kentlerinde 80 üyelerinin gözaltına alındığını açıkladı. Açıklamada bunlardan 75'inin hâlâ bırakılmadığı bildiriliyor.

Gözlemciler, Polonya'daki bu son tutuklamaların, 1970 yılında ülkenin kuzey kentlerinde patlak veren ve yönetimin değişmesine yol açan işçi ayaklanmalarının yıldönümüne iki gün kala yapıldığına dikkat çekiyorlar.

ABD, Rodezya'ya uyguladığı yaptırımları kaldırdı

Londra'da 14 haftadır süren Rodezya Konferansı "Yurtsever Cephe"nin ateş-kes anlaşmasını imzalamamasına karşın resmen sona ererken ABD yönetimi, Rodezya'ya karşı uygulanan ekonomik ambargonun dün gece kaldırıldığını açıkladı.

Öte yandan, bazı Afrika ülkeleri, önceki gün yayınladıkları bildiride, Güvenlik Konseyi kararı olmaksızın Rodezya'ya karşı uygulanan ekonomik ambargonun kaldırılmasına karşı çıktılar. Bildiride ayrıca, İngiltere hükümetinin bu konudaki kararı kınandı.

Bilindiği gibi Güvenlik Konseyi, Rodezya ya karşı ekonomik ambargo uygulanması kararını 13 yıl önce almıştı.

Fransız Komünist Partisi Lideri Varşova'da

Fransız Komünist Partisi Genel Sekreter Georges Marchais, Polonya Birleşik İşçi Partisi Birinci Sekreteri ve Devlet Başkanı Edward Gierek'in davetlisi olarak Varşova'ya gitti. Fransız Komünist Partisinin yayın organı "L' Humanite" gazetesinin verdiği bilgiye göre, iki parti lideri, özellikle B. Avrupa'da silahsızlanma ve yumuşama sorunlarını ele alacaklar. Marchais-Gierek görüşmesinde iki partiyi ilgilendiren meseleler de gündemde bulunuyor.

YORUM

FKP nereye gidiyor?

Türkiye'de de birçok "sempatizanı" bulunan Fransız Komünist Partisinin, son gelişmeleri ilgi ile izleniyor. 1978 Mart genel seçimlerinde yenilgiye uğradıktan sonra, Sosyalist Parti ile girdiği işbirliğine son veren Marchais için yeni bir ufuk açılıyordu: Avrupa-komünizminden Avrupa-Sovyetizmine...

Uluslararası kamuoyunun ve bu arada da FKP'li bazı aydınların Rusya'da yapılan baskılara karşı çıkması, FKP merkezini güç duruma düşürmüş, ve "demokrasi , özgürlük" talep eden bir iki açıklama ile iş geçiştirilmeye çalışılmıştı. İlk bakışta olumlu bir gelişme gibi görünen bu tutumlar, Sovyetlerin dış politika tahlillerini olduğu gibi benimseme çizginin sürmesi ile birleşince değerini kaybediyor ve FKP'nin niteliği hakkında bazı ipuçları veriyordu. FKP, Güney Doğu Asya'dan, silahsızlanmaya, Çin'e karşı tutumdan Afrika olaylarına kadar her alanda Kremlin'in siyasetine mutlak bir sadakat çizgisi izliyordu.

Paris'te yayınlanan L'Express dergisi de FKP-Moskova ilişkilerini inceleyen bir yazı yayınladı. Yazıda son zamanlarda FKP'nin Sovyet yanlısı partilerle ilişkileri artırdığı ve siyasi bağları, örgütsel alanda da pekiştirmeye başladığı belirtiliyor. FKP Siyasi Büro üyesi C. Fiterman, Ponomarev ile Moskova'da görüşürken, Paris'i ziyaret eden Zagladin de Marchais ile fikir alış-verişinde bulunuyordu.

Meselenin en önemli yanı ise, Kremlin'in stratejisi ile FKP'nin siyaseti arasındaki eşgüdüm. Brejnev, B. Avrupa'yı silahsızlandırmak için bir "Güvercin dalışına" girerken, FKP yayın organları harıl harıl "Pravda"nın makalelerini Fransızcaya çeviriyor ve Giscard yönetiminin barışçı ve insan haklarına saygı gösteren bazı tutumlarına saldırıyordu. Aslında Kremlin'in stratejisinde, Moskova'nın Avrupa'ya yönelik saldırılarının yanısıra FKP'nin iktidara gelme planı eşgüdüm içinde değerlendiriliyordu. Moskova, B. Avrupa'yı tehdit etmeye devam ederken, FKP iktidar yolunda en küçük adım kaydedemediği gibi, aksine genel olarak Sosyalist Parti karşısında zayıf duruma düşüyor.

Avrupa-komünizminin ne olduğu sorusuna, "Avrupalı olmasına Avrupalıdır da, komünizmine gelince düşünmek gerek!" şeklinde cevap veren bir gazeteci, FKP'nin savunduğu tezleri "Avrupa-Soyvetizmi" adıyla tanımlayamaz mı?

Müteahhitlikten sendikacılığa

İşçilikle ilgili olmayan bir kişi sendikanın genel başkanvekilliğine nasıl getirildi?

TKP'nin Maden-İş'te yükselttiği yeni adam: Kemal Daysal

Kemal Daysal: Binlerce işçiyi yönetmek üzere sendikanın başına getirilen eski bir müteahhit. İşçilerden hiç bir zaman destek görmedi ama, Maden-İş Sendikasında olduğu için TKP'nın desteği onu bulunduğu yere çıkarmaya yetti.

- Tekniker olan Daysal, 1 ay zorunlu staj dışında fabrikada hiç çalışmadı
- Daysal, sendikacılığa başlamadan önce müteahhitlik yapıyordu
- 12 Mart döneminde Bulgaristan'a kaçan Daysal, 2 yıllık bir eğitimden sonra Türkiye'ye döndü
- Daysal 3 yıl içinde, yüzlerce işçiyi sendikadan ve işten attırdı

İŞÇİ SERVİSİ

23. Genel Kurulunu 19 Aralıkta toplayacak olan Maden-İş Sendikasının yönetimine 1976 yılında tepeden getirilen Kemal Daysal, 3 yıl içinde sendikanın bütün iplerini elinde toplayan "güçlü adam" oldu. Hayatında hiç işçilik yapmamış olan Daysal'ın Maden-İş'te kısa sürede güç toplaması, sahte TKP'nin has adamı olmasına bağlanıyor.

MÜTEAHHİTLİKTEN SENDİKACILIĞA

3 yıl içinde Maden-İş'te tepeye tırmanan Kemal Daysal'ın bir sendikacı olarak ilginç özellikleri bulunduğu belirtiliyor. Tekniker okulundan mezun bir teknik eleman olan Daysal'ın bir aylık zorunlu stajından başka fabrikada çalışmışlığı bulunmuyor. Stajdan sonra Daysal'ın iş hayatına atılarak bir süre müteahhitlik yaptığı biliniyor.

Daysal, 1970'ten sonra Dalaman Kağıt Fabrikasının buhar borusu ihalesini alarak bu dönemde müteahhitliğe başlıyor. Birkaç arkadaşıyla bir ortaklık kuran Daysal, kısa adı TÜTED Tüm Teknik Elemanlar Derneğinin Başkanlığını yaptığı 1974-1975 yıllarında da müteahhitliğe devam ediyor.

BULGARİSTAN'A KAÇIŞ

Müteahhit Daysal aynı zamanda sahte TKP'nin Türkiye'deki has adamlarından biri olarak sivriliyor. 1970 öncesi TİP'in Eminönü İlçesinde, daha sonra TKP'li olacak olan Veysi Sarısözen ve Sıtkı Coşkun'la birlikte "Partizan" adlı muhalefet hareketi içinde yer alan Kemal Daysal, 12 Mart döneminde Bulgaristan'a kaçıyor. Bulgaristan'da bulunduğu iki yıl içinde gördüğü eğitimden sonra sahte TKP'nin fikirlerini savunmaya başlıyor. Daha sonra Türkiye'ye dönüyor.

TEPEDEN İNME SENDİKACI

Daysal'ın Türkiye'ye dönüşü, sahte TKP'nin Maden-İş ve DİSK içinde tırmanışa geçtiği yıllara rastlıyor. Bir süre TÜTED Başkanlığı yapan Daysal, TKP'lilerin Maden-İş'te bütün köşebaşlarını tutmalarından sonra 1976 yılında, o zamanın güçlü adamı Mehmet Ertürk tarafından Genel Sekreter Yardımcılığına getiriliyor. Ertürk, Daysal'ı sendikada görevlendirebilmek için Maden-İş'te o güne kadar bulunmayan Genel Sekreter Yardımcılığı gibi bir makam oluşturuyor

TIRMANIŞ BAŞLIYOR

Sendika içinde Ertürk ve Aydın Meriç ile birlikte bir klik oluşturan Daysal, Genel Sekreter Yardımcısı olarak bir süre Merkezde kaldıktan sonra, Bursa 13. Bölge Temsilciliğine atanıyor. Çünkü o sırada Bursa Bölge Temsilciliğini TİP'li Selim Mahmutoğlu yapıyordu ve onun Maden-İş'in sırtından TİP'i örgütlemesine göz yumulamazdı.

Sahte TKP'nin Bursa'da belli bir gücü olmaması nedeniyle, Daysal'ın ilk işi Bursa'da örgütlenmeye girişmek oluyor. Bu iş için İstanbul'dan İGD'lileri getirerek fabrikalara yerleştiriyor. Bunları temsilci yapıyor. Mesela Mako Baştemsilcisi Hasan Sarıca'nın Eminönü İGD Yönetim Kurulunda bulunduğu biliniyor. Ali Has Korkmaz, Mehmet İçin ve diğer 30 kadar İGD'lileri getirdenlerde Maden-İş'in parasıyla otellerde kalıyor ve Daysal'a bağlı olarak TKP'nin örgütlenmesine çalışıyorlar.

Mehmet Ertürk ve Kemal Daysal DİSK 6. Genel Kurulunda... Bir zamanlar TKP'nin Maden-İş'te "flaş isim", "işçi lideri" diye reklamı ettiği Mehmet Ertürk, Doğu Berlin'le çelişkiye düşünce itibarını kaybetti. TKP'nin ortaya sürdüğü yeni isim ise Daysal'dı.

BURSA TKP İL KOMİTESİ KURULUYOR

Bu arada DİSK'in o zamanki "uzman"larından Sıtkı Coşkun da DİSK Bölge Temsilcisi olarak Bursa'ya gönderiliyor. 1977 Şubatında Kemal Daysal, Sıtkı Coşkun ve Aydın Meriç Uludağ'da bir dizi toplantı yapıyorlar. Çok geçmeden de sahte TKP'nin İngiltere'de yayınlanan İşçinin Sesi adlı dergisi, Bursa TKP İl Komitesinin kurulduğunu açıklıyor.

Aynı dönemde Bursa'da DİSK Temsilciliğinin de bulunduğu binada İGD ve İKD faaliyete geçiyor. Akşamları iş çıkışında DİSK Temsilciliğine uğrayan işçiler, Rusça plakların ve kasetlerin söz ve müziğine eşlik etmeye çalışan kızlı erkekli gençlerle karşılaşıyorlar.

DAYSAL: "AMACA VARMAK İÇİN HER YOL MUBAHTIR"

Daysal, amacına varmak için her türlü yolu mubah görmesiyle de tanınıyor. O, 1976'dan bu yana birçok fabrikadan, sırf yapılan zorbalıklara boyun eğmedikleri, TKP'nin ideolojisini benimsemedikleri için yüzlerce işçinin atılmasının da başsorumlusu bulunuyor. DGM direnişinden sonra Bursa'da işten atılan TİP'li temsilcilere sahip çıkmayarak, bu olayın TİP'i Bursa'dan temizlemek için ele geçen bir fırsat olarak değerlendirildiği biliniyor.

TKP'li olmadığı için İstanbul'da Profilo Baştemsilcisi Salih Taner Serim'i işten attıran Daysal, Serim'in İl Hakem Kurulu kararıyla işe dönmesi üzerine bu sefer de baştemsilciliğini kaldırarak yeniden işten atılmasını sağlıyor. Salih'in TSİP'li olduğunu hatırlatanlara ise, "Amaca varmak için her yolun mubah olduğunu" söylüyor.

Sendika içindeki durumunu güçlendirmek için bir ispiyon şebekesi oluşturan Daysal, 22. Genel Kurula ancak Genel Yürütme Kurulu kontenjanından delege olarak katılabiliyor ve Maden-İş'in en üst organına seçiliyor. Böylece bir arsa ve emlak komisyoncusundan sonra Maden-İş yönetimi bir de müteahhit kazanıyor.

Daysal Genel Yürütme Kurulu üyesi, Toplusözleşme, Ücret ve Ekonomi Politika ve Araştırma Daireleri Başkanı olarak elde ettiği geniş imkanları iki yıl içinde fazlasıyla değerlendirerek, durumunu sağlama alıyor.

İki gün sonra başlayacak olan Maden-İş'in 23. Genel Kuruluna giderken Daysal, kendini Maden-İş'e getiren Mehmet Ertürk'ü de "davaya ihanet etmekle" suçluyor ve Genel Kurula "En kuvvetli adam" olarak giriyor.

Daysal'ın sendikal yaşamından çizgiler

İŞÇİ SERVİSİ

DİSK yetkilisi, bölge binasına geldiğinde, alışılmadık bir görünümle karşılaşmıştı. İşçiler odayı doldurmuşlar, köşedeki koltukta süklüm püklüm oturan adama küfrediyor, ne alçaklığını, ne namussuzluğunu bırakıyorlardı. Hatta arada bir yakasına yapışıp tartaklıyorlardı. DİSK yetkilisi, bir süre manzarayı seyrettikten sonra müdahale etmek gereğini duydu. İşçilere sordu. Ne oluyordu? Bu adam kimdi? Bir DİSK sendikasında bu manzara çirkin kaçmıyor muydu? İşçiler cevap verdiler. Sendikaya örgüte karşı saygılıydılar. Ancak bu adam bu örgüte layık olamazdı. İşten atılan işçileri "harcadığını" içki masalarında itiraf eden bu adamdan hesap soracaklardı. DİSK yetkilisi bu kez koltukta oturan adama döndü. Hadi kendi onuru yoktu. Ama hiç olmazsa sendikanın onurunu düşünmeliydi. Çıkıp gitsindi.

Adam, DİSK yetkilisinin gayretiyle oradan uzaklaştı. İşçiler DİSK yetkilisine içlerini döktüler. Sakinleştiler. Olayı bize anlatan eski Maden-İş üyesi işçi ekledi: "O gün DİSK'ten gelen arkadaşa dua etsin. Yoksa elimizden zor kurtulurdu."

Maden-İş Genel Başkanvekili Kemal Daysal'dan söz ediyordu. O zamanki 13. Bölge Temsilcisi Kemal Daysal'dan...

* * *

Bursa Bölge Temsilciliği yaptığı dönemde Maden-İş'in her türlü olanağını kullanarak yürüttüğü TKP'yi örgütleme çalışmaları, tabanda git gide yükselen bir tepkiyle karşılaşıyordu. Onun döneminde TOFAŞ'ta yetki kaybedilmişti. Tabandan gördüğü tepki sonucu artık fabrikalara bile gidemez olmuştu. 1977 Ağustosunda yapılan 13. Bölge Temsilciliği Genel Kurulunu Bursa'da toplayamadı. Gönen Tesislerinde apar topar yapılan bir kongre ertesinde hemen Bursa'dan ayrıldı.

Fakat aradan çok geçmeden 1977 Aralağında, Maden-İş'in bütün çabalarına ve Bursa'daki diğer "kitle" örgütlerinin katılmasına rağmen ancak 700 kişinin katıldığı bir mitingde konuşmak için yeniden Bursa'ya geldi. Mitingdeki konuşması, yuhalama sesleri arasında duyulmuyordu bile...

Yuhalanan adam Kemal Daysal'dı...

* * *

1978 Şubatında MESS ile imzalanan grup sözleşmesi, fabrikalarda öfke yaratmıştı. Türk Demir Döküm'de muhalefetin başını çeken 22 işçi onun emriyle o günlerde işten atıldılar. O, daha sonra Gönen'de yapılan bir toplantıda bu 22 işçinin attırılmasının gerekli olduğunu ısrarla belirtiyordu. Attırdığı işçilere, "goşist" damgası vuruyordu her zamanki gibi.

Çok geçmeden 14. Bölgede Demir Döküm'den atılan işçilerle ilgili bir toplantı yapıldı. O da katıldı toplantıya ve 22 işçinin atılmasını savunmaya kalktı. Öfkelenen işçiler üzerine yürüyünce, yanındaki İGD'li fedaileriyle birlikte güç bela kaçabildi. Bu sırada bir işçinin tokadı suratında patlıyor ve o bir otomobilin üzerine devriliyordu.

İşçinin tokadıyla yere yıkılan adam Kemal Daysal'dı...

Demirköy Un Fabrikası işçileri, ayda 3 bin liraya çalışıyorlar. Üstelik atıla atıla 175 kişiden 32 kişi kalmışlar.

İşverenin kırbaçla işçi dövdüğü

Demirköy Un Fabrikasında grev var

BİLECİK (ÖZEL)

Bilecik'te kurulu Demirköy Un Fabrikasında aralarında temsilcilerin de bulunduğu 4 işçi işten atılınca, işçiler greve başladılar.

İki vardiya halinde çalışan işçilerin aylık net kazançlarının 3 bin lira civarında olduğu, işverenin bir yıldan beri toplusözleşmeye yanaşmadığı bildirildi. Daha önce 135 işçinin çalıştığı fabrikadan sürekli işçi çıkarıldığını ve bu sayının 32'ye düştüğünü belirten işçiler en son içlerinde temsilcilerin de bulunduğu 4 arkadaşlarının çıkarılması üzerine işi bıraktıklarını bildirdiler. Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda-İş'e üye olan ve İsmet İnci, Ömer Arabacı, Ali Osman Öğer ve Mehmet Doğdu adındaki arkadaşlarının işten çıkarılmasını kınayan işçiler şunları anlattılar: "İşyerinde iş ve can güvenliği yok. Geçen toplusözleşmeden kalan haklarımız ödenmiyor. Fabrika sahipleri bir yıldır sözleşmeye yanaşmıyorlar. Azala azala 32 kişi kaldık. Üstelik bize hakaret ediyorlar. Geçen gün bir arkadaşımızı kırbaçla dövdüler."

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Depo ve Tamirhanesinde grev başladı

ANKARA (ÖZEL)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Donatım Genel Müdürlüğüne bağlı Ana Depoda ve Tamirhane Müdürlüğünde çalışan 200 işçi toplusözleşme görüşmelerinin uzlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine greve başladılar.

1 Mart 1979 tarihinden bu yana devam eden görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanmasının nedenlerinin daha çok parasal ve işgüvenliği ile ilgili maddelerde olduğu açıklandı.

İşyerinde yetkili sendika olan Otomobil-İş tarafından yapılan açıklamaya göre, işyerinde 15 yıldan bu yana çalışan teknisyenler 4 bin 500 lira alıyorlar.

Otomobil-İş ayrıca, Ankara'daki işyerlerinden başka, İzmir, İstanbul, Trabzon ve Kars'ta da tamirhanelerde grev uygulamasına başlayacaklarını ve çok kısa bir süre sonra meydana gelecek olan araç ve tıbbi cihaz aksaklığından doğacak zararlardan ve ameliyatların yapılmamasından ilgili bakanlığın sorumlu olacağını açıkladı.

Türk Metal ile Çelik-İş'in birleşmesi gerçekleşmedi

ANKARA (AA)

Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sedikasıyla Bağımsız Çelik İş Sendikasının birleşmeleri için dün yapılacağı açıklanan kongre gerçekleşmedi. Çelik-İş Sendikası Genel Başkanı Korkmazgider, "Türk Metal henüz bilmediğimiz bir sebeple dün yapılacak kongreye katılmama kararı aldı" dedi.

Bilindiği gibi Türk Metal Sendikası ile Çelik İş Sendikası Türk-İş bünyesi içinde ve Türk Çelik-Metal adı altında yeni sendika çatısı altında toplanılması konusunda protokol imzalamışlardı.

Çelik-İş Sendikası Genel Başkanı Korkmazgider AA muhabirinin sorusunu yanıtlarken şunları söyledi:

"Türk-Metal Sendikası son olarak yaptığı Başkanlar Kurulu toplantısında gerekçelerini anlayamadığımız sebeplerle Çelik-İş'le birleşemeyeceklerini beyan etmişlerdir. Böylece yaptığımız protokol gereğince kurulmuş olan Türk Çelik-Metal Kongresini yapamadık. Kongre gerçekleşse Türk İş bünyesi 16. işkolunda en büyük sendikayı oluşturmuş olacaktı, 120 bin üyemiz olacaktı. Böylece Türk işi hareketine yön verecekti. Kafa ve kasa birliği ile bu sayıyı 200 bine çıkarıp işkolunda tek yetkili sendika olacaktık."

Demirel'i bekleyen 10 sorun

SORUN: 3 DÖVİZ DARBOĞAZI

Demirel'in önünde döviz darboğazını aşacak imkanlar var

...Türkiye'nin elinde 1980 yılında sadece kendi imkanlarımızla kazanılabilecek 8-9 milyar dolarlık bir döviz potansiyeli var. Ama bu kaynakları harekete geçirmek Demirel'in izleyeceği politikaya bağlı...

...Demirel ne yapacak? Kendi imkanlarımızı ve kaynaklarımızı harekete mi geçirecek?...Yoksa DÇM'lere, yeni borçlara mı yaslanacak?...

Ecevit hükümetini 22 ay boyunca en fazla kıvrandıran sorunlardan birisi de döviz oldu. Türkiye yıllardır dışardan aldığı malların bedelini dışarıya sattıklarıyla karşılayamıyor. Aradaki açık ise dış borçlar ve kredilerle kapatılıyordu.

MC hükümetleri döneminde artan açığı kapatmak için Dövize Çevrilebilir Mevduat (DÇM) adı altında dış para piyasalarından alınan krediler borç yükünü artırmıştı. Ecevit, hükümeti devraldığı zaman Türkiye'nin hemen bütün döviz rezervleri bitmiş ve dış kredi imkanları tıkanmış, ithalat transferlerini gerçekleştirmek bir yana, kapıya gelip dayanan borç taksitleri ve faizlerin ödenmesi bile güçleşmişti.

Ecevit'in devrettiği kasa

Ecevit hükümeti, dış açığı 3 milyar 400 milyon dolara yükselmiş bir kasa devralmıştı. Bu açık 5 milyar 800 milyon dolarlık dışalıma karşı, 1 milyar 750 milyon dolarlık dışsatım nedeniyle ortaya çıkmıştı. Ecevit'in işbaşında bulunduğu ilk yıl içinde dış açık 1 milyar 300 milyon dolara indi. Dışalım 4 milyar 500 milyon dolara gerilemiş, buna karşılık döviz gelirleri 2 milyar 250 milyon dolara yükselmişti. 1979 yılı Ocak-Eylül dönemi sonuçlarına göre dışalım tutarı 4 milyar 632 milyon dolardır. Aynı dönemde ise 1 milyar 656 milyon dolarlık dışsatım yapılmıştır. Bu sırada, uygulanan prim sistemi nedeniyle, işçi dövizleri miktarı 1 milyar 400 milyon dolara yükselmiştir. Yani dış açık 1979'un ilk dokuz ayında 532 milyon dolarla bir önceki yıla göre daha da azalmıştır.

Dıs açık azaldı ama sorunlar çözülmedi

Ecevit'in dış açıkları azaltması sorunları çözebilmiş midir? Görüleceği gibi açık, esas olarak dışalımın daraltılması ve işçi dövizi gelirlerindeki artış nedeniyle azalmıştır. Türkiye kazandığı dövizlerin çok daha fazlasını sanayi ve tarım için dışardan alınan hammaddeler ve aramalları ile yatırım malları almak için harcıyor. Türkiye'de fabrikaların çalışması, yeni fabrikaların kurulması, tarlaların gübrelenmesi ve ilaçlanması, elektrik üretilmesi, evlerin ısınması ve ulaşım büyük ölçüde dışarıdan alınacak mallara bağlı. Ecevit'in bu yapı içinde dışalımları daraltmasının sonucu, fabrikaların daha az çalışması, üretimin azalması olmuştur. Bunun sonucunda fiyatlar hızla artmış, birçok mallar da yoklar listesine karışmıştır.

Demirel ne yapacaktır? Artan fiyatları durdurmanın, yokları ve kuyrukları ortadan kaldırmanın tek yolunun üretimi artırmak olduğu bir gerçek. Demirel bunu başarabilecek mi, yoksa enflasyonist gidiş daha da artacak, yoklar listesi kabaracak ve halkın sıkıntısı daha da çekilmez bir hale mi gelecek? Bu noktada Demirel'in önündeki sorun bugün yine döviz sorunudur.

Demirel yine DÇM'lere mi başvuracak?

Demirel'in önünde uç yol vardır. Birincisi bugüne kadar çıkmazın altında yatan dış kredilere ve borçlara dayanma yoludur. Ecevit hükümeti 1980 yılına girerken kağıt üzerinde 1,5 milyar dolara yaklaşan dış kredi imkanı bırakmıştır. Ancak bu kredilerin devreye girebilmesi için Demirel'in önünde de IMF ile ilşkiler ve Kıbrıs sorunu ortada durmaktadır. Demirel'in bu kredileri ne ölçüde sağlayabileceği dış politikada alacağı tutumlara bağlı. Ancak, Demirel sıkışırsa Türkiye'nin başına bela olan DÇM'lere tekrar baş vuracak mı? Bunları göreceğiz.

Demirel fabrikaların bacalarını tüttürebilecek mi?

Demirel'in önündeki ikinci ve üçüncü yollar elimizdeki imkanları iyi değerlendirmekle sağlanabilecek döviz tasarrufuna ilişkin yollardır. Bunlardan ilki dışalım ve dışsatımı bir düzene sokma zorunluluğudur. Bu alanda tam bir başıboşluk vardır. Ve döviz kayıpları tahminlerin çok üzerindedir.

Demirel'in elindeki üçüncü imkan ithal ikamesi yoludur. Yani malları dışarıdan mamül olarak almak yerine, hammadde ve aramalı olarak alıp kendi fabrikalarımızda üretmektir. TÜSİAD'a göre sadece demir-çelik, gübre, petrolkimya ve alüminyum-bakır alanlarında bu yol izlense Türkiye'nin kazancı 900 milyon doları bulacaktır.

Demirel'in elindeki imkan 8-9 milyar dolardır

TÜSİAD'ın verdiği rakamlara göre, Demirel'in elinde dış kredi imkanları hariç, işçi dövizi, dışsatım geliri ve serbest piyasadaki dövizlerle 6 milyar doları bulan bir döviz kapasitesi vardır. Borçların da önemli bir kısmı ertelenmiştir. Yine TÜSİAD'ın rakamlarına göre Demirel ithal ikamesi yoluna giderse, dışalım ve dışsatımda elimizdeki olanakları iyi kullanabilirse yaklaşık 2,9 milyar dolarlık bir kaynak daha vardır. Sonuç olarak Demirel'in elindeki imkan 1980 yılında yaklaşık 8-9 milyar doları bulmaktadır. Bununla Türkiye'nin bütün dışalımlarını karşılamak mümkündür.

Daha olumlu bir noktaya gelmek mümkün ama...

Bu olumlu görünüşün başarılı bir tabloya dönüşmesi herşeyden önce Demirel'in hangi siyasetle yola çıkacağına bağlıdır. Demirel çareyi kendi kaynaklarımızı ve imkanlarımızı seferber etmekte mi, yoksa dışardan alacağı borçlarda mı arayacaktır? Ecevit, "Üretimi artıracağız, dışsatımımızı artıracağız, kendi gücümüze dayanacağız" gibi sözlere rağmen, bunda başarılı olamamış ve dışardan gelecek kredilere mahkum kalmıştır. Dışardan kredi alabilmek için Amerika ile Rusya arasındaki rekabetten yararlanmaya kalkışmış, Rusya ile yurdumuzun geleceği açısından tehlikeli ilişkilere girişmiş ve hiç bir sonuç elde edememiştir. Rusya, vadettiği kredileri vermemiştir. Çünkü bu kredilerin karşılığında beklenen siyasi yakınlaşmadır. IMF karşısında ise sonuçta tam bir teslimiyet içinde, ekonomi onların denetimine terkedilmiştir. Demirel, Ecevit'in siyasetlerinde israr ederse 100 gün sonra daha az üretim, daha da pahalı mallar, tütmeyen fabrika bacaları, yeni yeni kuyruklar kaçınılmazdır. Ama elimizdeki olanaklar seferber edilebilirse, dış borçlara mahkum olmadan 100 gün sonra bugünkünden çok daha iyi bir noktaya gelmek mümkündür.

YARIN
Sorun 4: Petrol

1 MİLYAR DOLAR NASIL YİTİRİLİR?

Dışalım alanı tam bir başıboşluk içindedir. Lüks tüketim mallarının girişinde önemli bir değişme yoktur. Hatta dış kaynaklı güzellik malzemelerinin ilanları televizyon reklamlarında daha sık görünür olmuştur.

Öte yandan Türkiye'nin dış piyasalardaki itibarını yitirmesi ve peşin alınamaması sonucu aldığı mallara çok yüksek fiyatlar ödüyor. Bir iddiaya göre Türkiye'nin bu yüzden uğradığı zarar yılda 1 milyar doları bulmaktadır. 2 milyar dolara yakın döviz kaynağı Tahtakale piyasası adı verilen karaborsa pazarlarında her türlü denetimden uzak harcanmaktadır. Temel üretim mallarında sıkıntı ortaya çıkarken, bu dövizlerle dışardan çok yüksek fiyatlarla akla gelebilecek her türlü mal Türkiye'ye sokulmaktadır.

Alınan borçların yarısı borç ödemelerine gittti

Ecevit, 11 milyar 439 milyon dolar dış borçla Türkiye ekonomisini devralmış, 14 milyardan fazla borçla devretmiştir.

1979 yılında Türkiye'nin borçlarının ne olduğu, ne Merkez Bankasının haftalık vaziyeti gösteren blançolarında ne Maliye Bakanlığının yayınlarında, ne de Devlet Planlama ve Devlet İstatistik Enstitüsünün yayınlarında bulmak mümkün değildir. Ecevit, kendisinden önce gelen hükümetlerin geleneklerine uyarak Türkiye'nin borçlarını titizlikle saklamıştır. Giderkende Türkiye'nin hangi ülke ve kurumlara ne miktarda ve hangi şartlarla borçlu olduğunu açıklamamıştır.

Ecevit'in 1977 sonundan 1978 sonuna kadar geçen süre içinde aldığı yaklaşık 3 milyar dolar ilave borcun, 1 milyar 300 milyonu dış ticaret açığını kapatmak için ve geriye kalan 1 milyarı 700 milyonu da vadesi gelen borç taksit ve faizlerinin ödenmesinde kullanılmıştır. Yani Ecevit, devraldığı borçları ödemek için yine borç almıştır. İşte yıllardır borçlanarak kalkınılabileceği iddialarının faturası budur.

Aynı mesele Demirel'in de önünde duruyor. Demirel eskiden aldığı kısa vadeli borçların, vadesi gelen büyük taksit ve faizleriyle karşı karşıyadır. Bunları nasıl ödeyecektir?

Demirel Türkiye'nin kime, ne kadar ve hangi şartlarla borçlu olduğunu açıklamalıdır. Ayrıca önümüzdeki yüz gün ve bir yıl içinde vadesi gelen borç taksit ve faizlerinin miktarını da ilan etmelidir. İkinci Boğaz Köprüsü renkli televizyon, otomobil gibi şeylere sahip olmak gerçekten güzeldir. Ama, Türkiye halkının büyük çoğunluğu saatlerce taşıt kuyruğunda, mal kuyruğunda, ameliyat kuyruğunda, okul kuyruğunda, yakıt kuyruğunda, zeytinyağı kuyruğunda beklerken, gıdasından hergün biraz daha kesmek zorunda kalırken, Türkiye borçlarını yeni borçlarla öderken, kitleleri bu gerçeklerden, renkli televizyon hayalleriyle koparıp, kandırmaya çalışmak güzel bir şey değildir.

DIŞSATIM İMKANLARIMIZ NASIL KULLANILIYOR?

Türkiye'nin elindeki malları satarken, dış piyasalardaki gelişmeleri takip etmemesi, doğru dürüst bir pazarlamanın yapılamaması sonucu uğradığı zarar tahminlerin çok üzerindedir

Sadece birkaç örnek; Dünyada son iki yıldır buğday ihtiyacı ve buğday fiyatları yükselmektedir. Resmi verilere göre Türkiye'nin kendi ihtiyacını karşıladığı gibi yılda 4,5 milyon ton buğday satması mümkündür. 1979'da buğdayın tonunun 200 dolara yükseldiği düşünülürse, Türkiye'nin yaklaşık 1 milyar dolarlık buğday dışsatım kapasitesi olduğu görülür. Oysa 1978 yılında bütün hububat satışından elde ettiğimiz döviz geliri ancak 300 milyon dolardır. Ve buğdayların büyük kısmı da çürümüştür.

Salça fabrikaları vardır. Dışarıya satmak da mümkündür. Ama "teneke yok" denilerek üretim neredeyse durmak üzeredir. Oysa bu salçaları fıçılar içinde de satmak mümkündür.

Türkiye'de herçeşit hayvan yetiştirilir. Bunların çoğu kaçak olarak yurtdışına gider. Oysa biraz yatırım yapılsa bunları et olarak çok daha iyi fiyatlarla satmak mümkündür. Yünleri ve derileri de hariç...

En yakın komşularımız İran, Irak, Suudi Arabistan yiyecek mallarının çoğunu dışardan alır. Örneğin; Irak'ın yumurtaları binlerce kilometre uzaktaki Finlandiya'dan gelir. Ve Türkiye'nin bu ülkelerle ilişkisi çok düşük bir seviyededir. İşin daha da acısı bizim satabileceğimiz bir çok mal, bugün Basra Körfezi tıkalı olduğu için İskenderun'a gelir ve gözümüzün önünde komşularımıza gider.

Mem-Der İstanbul Şubesi Genel Kurulunda

Hükümetin partizanca tutumu ve sürgünler kınandı

Genel Kurulda Mem-Der Genel Başkanı Baki Özilhan da bir konuşma yaptı.

İSTANBUL (ÖZEL)

Memurlar Derneği (Mem-Der) İstanbul Şubesi Olağan Genel Kurulu dün yapıldı.

Şube Başkanı Feyzullah Öztürk yaptığı açış konuşmasında, anarşi ve hayat pahalılığının memurların en önemli iki sorunu olduğunu, bugün buna bir de partizanlık ve sürgünlerin eklendiğini belirtti.

Daha sonra söz alan Mem-Der Genel Başkanı Baki Özilhan, "Hükümet, önünde kendisini başarısızlığa mahkum edecek iki tehlikenin var olduğunu bilmelidir" diyerek başladığı konuşmasına şöyle devam etti:

"Bu tehlikelerden biri işyerlerimizdeki ve ülkemizdeki huzursuzluğun, anarşinin kaynaklarını doğru ve net olarak tespit edememesi, daha açıkçası Türkeşlerden uzak durmaması, sızma ve zorbalıklarına fırsat tanımasıdır.

"Diğer yandan Rusya'nın beşinci kolu ve onun dümen suyundaki sahte solcularla, geniş çoğunluğu birbirine karıştırması, özgürlükleri hedeflemesi ve herkesi tedirgin etmesidir."

Hükümetin çeşitli bakanlıklarda yaptığı atama ve sürgünleri eleştiren Özilhan, hükümetin bir yol ayrımında olduğunu belirterek, "Tüm çabamız memurların siyasi düşüncesine göre bölünmesine karşı çıkmak, demokrasi temelinde birleşerek mücadele etmektir" dedi.

Genel Kurulda konuk olarak bulunan TÜMAD-DER İstanbul Şubesi Başkanı Salih Özay, Mem-Der İzmit Yönetim Kurulu Üyesi Hare Dede ve TİKP yöneticisi Ahmet Cengizhan Güngör de birer konuşma yaptılar.

Kongrede yapılan seçimler sonunda Yönetim Kuruluna Feyzullah Öztürk, Bülent Erkılıç, Baykal Çelik, Gencer Avuta, Gökhan Yılmaz seçildiler.

Geçtiğimiz yıl komandolar tarafından öldürülen gazetemiz çalışanı Baki Angın'ın mezarını elbirliğiyle yapan köylüleri, mezarın tamamlanmasından sonra burada düzenlenen törene katıldılar.

Baki Angın'ın mezarını köylüleri kendi aralarında para toplayarak yaptılar

TUNCELİ (ÖZEL)

Komandolar tarafından öldürülen gazetemiz çalışanı Baki Angın'ın mezarı köylülerinin kendi aralarında topladıkları paralarla yeniden yapıldı.

Mezar yapma çalışmalarına canla başla katılan köylülerden kimi bizzat çalıştı, kimi kum taşıdı, kimi de maddi yardımda bulundu. Baki Angın'ın ölümünün 1. yıldönümüne rastlayan törende Türkiye İşçi Köylü Partisi Tunceli İl Başkanı Hasan San ve gazetemiz muhabirlerinden Hasan Yıldız birer konuşma yaptılar.

Kalabalık bir topluluğun katıldığı törende yapılan bir dakikalık saygı duruşundan sonra bir konuşma yapan TİKP İl Başkanı San, "O, partimizin mücadelesinde ve halkımızın kalbinde her zaman yaşayacaktır" dedi ve Baki'yi en iyi tanıyanların köylüleri olduğunu belirterek sözü onlara verdi.

Köylülerden sonra bir konuşma yapan gazetemiz muhabiri Hasan Yıldız, "Bugün Baki'ye sahip çıkmanın yolu gazetemize daha sıkı bir şekilde sarılmak onu daha güncel daha güçlü bir gazete haline getirmekle mümkündür" dedi.

İkinci kez üniversiteye girmek isteyen adayların yarısını Yay-Kur öğrencileri oluşturuyor

GENÇLİK SERVİSİ

Bir yüksek öğretim kurumunda okumakta iken, tekrar üniversiteye girebilmek amacıyla sınava giren adayların büyük bir çoğunluğunu Yay-Kur öğrencileri oluşturuyor.

Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM)'nin yayınladığı "Yüksek öğrenime Geçişte Fırsat Eşitliği" konulu araştırmaya göre 1977 yılında bir yüksek öğretim kurumunda okuduğu halde tekrar üniversiteye girmek için üniversite seçme sınavlarına katılan adayların yüzde 46.12 sini Yay-Kur öğrencileri oluşturdu.

Sözkonusu araştırmanın sonuçları da, Yay-Kur öğrencilerinin durumlarından memnun olmadıklarını ve birçok haksızlıkla karşı karşıya bulunduklarını kanıtlıyor. Yüksek öğretim kurumlarında okuduğu halde tekrar sınava giren öğrencilerin yüzde 16.27 sini üniversite, yüzde 14.55 ini ise 3 yıllık eğitim enstitülerinde öğrenim görenler oluşturuyor. Bu rakamların yanında Yay-Kur öğrencilerinin üniversite adaylarının yüzde 46 gibi yarıya yakın bir bölümünü oluşturması dikkat çekici.

Bilindiği gibi Yay-Kur öğrencilerinin, yüksek öğretime sağlanan haklardan yararlanamamak, sınıf geçememek, sınavlar için Ankara'ya gitmek zorunda olmak gibi sorunları var. Bunun yanısıra öğrencilerin bugüne kadar kuruma ödedikleri paranın toplamı 100 milyon lirayı buluyor. Bugüne kadar işbaşına gelen hükümetler ise sorunlara ilgisiz kalıyorlar.

Soyguncular bir bakkalı öldürdü

İstanbul'un Cihangir semtinde Mustafa Albayrak adlı bir bakkal dün saat 19.30 sıralarında öldürüldü. Pürtelaş Sokaktaki bakkala gelen üç kişi Mustafa Albayrak'tan kasadaki paranın verilmesini istediler. Albayrak'ın direnmesi üzerine soyguncularından biri silahını ateşleyerek bakkala üç el ateş etti. Mustafa Albayrak aldığı yaralar sonucu dükkanında can verdi. Soyguncular daha sonra kasadaki parayı alarak kaçtılar.

(Fotoğraf: Aydınlık)

Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Orbey'in de görevden alınması tepkiyle karşılandı

ANKARA (ÖZEL)

DEVLET Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey'in Genel Müdürlük görevinden alınmasına ilişkin kararname Cumhurbaşkanının onayına sunuldu.

Orbey'in yerine Genel Müdür olarak eski Genel Müdür Cüneyt Gökçer'in getirileceği ileri sürülüyor. Dün Orbey'in görevinden alınmasına ilişkin haberler üzerine çeşitli kuruluşlar ve sanatçılar bu uygulamaya karşı çıkarak mücadele edeceklerini açıkladılar.

Devlet Tiyatroları Çalışanları Derneği (DETÇA) önceki gün Küçük Tiyatroda sanatçılarla bir toplantı yaptı. Toplantıda Ergin Orbey'in görevinden alınması kınanarak, bu uygulamaya karşı tüm Devlet Tiyatrosu çalışanları olarak mücadele edileceği açıklandı.

Toplantıda Devlet Tiyatroları çalışanları adına bir konuşma yapan Ferdi Merter, "Genel Müdür Ergin Orbey'in görevden alınması, Devlet Tiyatrolarına ve biz çalışanlarına büyük zarar verir. Ergin Orbey göreve başladı, Devlet Tiyatrosuna muhabbeti soktu. Yurdun dört bir yanına yolcu ettiği heyetlerin neşe ve sevgiyle turneye çıkışları, dönüşleri, bir tiyatro idarecisinin erişilmez başarısıdır. Hiç şüphesiz bu güzel işlerin yoluna set çekmek Devlet Tiyatrosu için ziyankarlıktır" dedi.

Öte yandan, Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezi Genel Yönetmeni Erkan Yücel basına bir açıklama yaparak, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey'in görevinden alınmasını kınadı. Yücel açıklamasında, Orbey'in görevinden alınmasında Devlet Tiyatrosunun Anadolu'ya taşınması ve repertuara Orhan Kemal, Yaşar Kemal ve Fakir Baykurt gibi yurtsever yazarların eserlerinin alınmasının büyük rolü olduğunu kaydederek, "Şu... sı unutulmamalıdır ki, o yazarlar bugüne kadar bu hükümetin yaptığı baskılardan çok daha yoğununu gördükleri halde Türkiye halkının kalbinde yer aldılar. Brecht ise tüm dünyanın tartışmasız saygı duyduğu bir yazardır" dedi.

Yücel, "Orbey'in görevden alınması sanatçıların çıkarlarına aykırı olduğu gibi, uzun yıllar böylesi bir repertuar bekleyen ve Devlet Tiyatrosuna büyük ilgi gösteren geniş seyirci kitlesi için de kabul edilecek bir karar değildir" diyerek, başta Devlet Tiyatrosu sanatçıları olmak üzere bütün sanatçıların, demokratik kültürümüzün bütün unsurlarının, bu tür uygulamalara karşı çıkacağını belirtti.

Etlik'de bir kahvehane tarandı: 5 yaralı

- Kırıkkale Lisesi Müdürü öldürüldü
- Beşiktaş'ta dur ihtarına uymayan bir otomobile açılan ateş sonucu bir kişi öldü
- Komando Alpaslan Alpaslan, Yozgat Kapalı Cezaevinden kaçmaya kalktı

ETLİK'de dün öğleden sonra sol görüşlü kişilerin devam ettiği bir kahvehaneye açılan yaylım ateşi sonucu biri ağır olmak üzere beş kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Olayın görgü tanıklarından alınan bilgiye göre, dün saat 14.00 sıralarında, Etlik Kuyuyazısı Caddesi kavşağında bulunan ve sol görüşlü kişilerin devam ettiği Uyanık Kıraathanesi, 30-40 kişilik bir komando grubu tarafından sarıldı. Kahvehane çevresinde gittikçe genişleyen grup sloganlar attıktan sonra, taşlı ve sopalı saldırıya girişti. Daha sonra açılan yaylım ateşi sonucu, kahvehanede oturan Akın Sayı adındaki yurttaş göğsünden ve karnından aldığı üç kurşunla ağır, içeridekilerden dört kişi de çeşitli yerlerinden yaralandılar. Saldırı sırasında çok kalabalık olan kahvehanedeki kişiler yerlere yatarak kurşunlardan korunmaya çalıştılar.

Olay yerinde yapılan ilk incelemede, çeşitli çapta 40 adet boş mermi kovanı bulundu.

KIRIKKALE LİSESİ MÜDÜRÜ ÖLDÜRÜLDÜ

Kırıkkale Lisesi Müdürü Rıfat Sungurtekin, 15 Aralık 1979 günü gece saat 23.00 sıralarında Kırıkkale terminali yakınında kimlikleri belirlenemeyen üç kişi tarafından vuruldu, hastaneye kaldırılırken Ankara yolunda öldü.

Lise Müdürü Rıfat Sungurtekin, şehirde demokrat bir insan olarak tanınıyordu. Müdürlüğü sırasında okulda birliği sağlayan ve kargaşalığa izin vermeyen değerli bir idareciydi. Özellikle okulda kargaşalık peşinde koşan MHP'nin bu emellerine meydan vermediği için saldırılara hedef oluyordu. Kırıkkale'de lisede kargaşalık peşinde koşan MHP, son günlerde AP hükümetine baskı yaparak lise müdürünü görevden aldırmaya ve yerine eski lise müdürü ve MHP Kırıkkale Belediye Başkan adayı Yalçın Özer'i getirtmeye çalışıyordu. Lise Müdürünün öldürülmesi okulda ve çevrede büyük tepkiyle karşılandı

İSTANBUL'DA

İstanbul'un Alibeyköy semti Yeşilpınar Mahallesindeki bir kahveye gelen kimlikleri belirsiz üç kişiden biri belindeki tabancayı çıkararak kahvede oturmakta olan Alibeyköy Meslek Lisesi mezunu Mehmet Demiray adlı gence ateş etti. Açılan ateş sonucu Demiray olay yerinde öldü.

Dün saat 01.30 sıralarında güvenlik görevlilerinin arama yaptıkları sırada 34 K 6142 plakalı otonun durmaması üzerine görevli onbaşı Metin Karadutlu otomobilin arkasından ateş etti. Açılan ateş sonucu otomobilde bulunan Kamil Karlık öldü, Nuri Acıman yaralandı. Oto sürücüsü Faik adlı kişi ise yaralı olarak olay yerinden kaçtı.

Öte yandan Şişli Örnektepe Talatpaşa Mahallesi Gözaydın Sokaktaki 16 nolu eve önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu Hasan Karakelle adlı bir yurttaş vurularak olay yerinde öldü.

YOZGAT'TA

Komando Alpaslan Alpaslan, Yozgat Kapalı Cezaevinin duvarını delerek kaçmak isterken yakalandı. Çeşitli suçlardan 36 yıl hüküm giyen Alpaslan Alpaslan, geçtiğimiz yıl da Sağmalcılar Cezaevinden 11 arkadaşıyla birlikte firar etmişti.

Yozgat İl Jandarma Alay Komutanlığından alınan bilgiye göre, komando Alpaslan Alpaslan ile 40 hükümlü ve tutuklu Yozgat Cezaevinin 3 nolu koğuşunun duvarını 53 santim eninde, 57 santim genişliğinde delerek dışarıya çıkmak istediler. Bu arada nöbetçi jandarma eri Ömer Güven firarileri görerek havaya ateş etti ve öteki nöbetçilerin olay yerine gelmelerini sağladı. Büyük firar teşebbüsü bu şekilde önlendi.

İZMİR'DE

İzmir'in Eşrefpaşa semtindeki bir pastahanede Ahmet Melik adlı bir genç kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan Ahmet Melik dün sabaha karşı kurtarılamayarak öldü.

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir Kapalı Cezaevinde dün sabaha karşı sol görüşlü tutukluların bulunduğu koğuştaki 13 kişilik bir grup cezaevinden kaçmaya kalkıştı. Kaçma girişimine müdahale eden Osman Sarıçam adlı bir gardiyan tabanca ateşiyle ağır yaralandı.

NİZİP'TE İKİ KARDEŞ TABANCA İLE AĞIR YARALANDI

Gaziantep'in Nizip İlçesinde Ozanlar Sabun Fabrikasında çalışan Mehmet ve Müslim Yiğit adlı kardeşler silahlı saldırı sonucu ağır yaralandılar. Saat 18.00 sıralarında meydana gelen silahlı saldırıda ağır yaralanan iki kardeş Gaziantep Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Yaralı işçilerin ailesi, Mehmet ve Müslim kardeşlerin fabrikadaki direnişe katılmadıkları için kurşunlandıklarını bildirdi.

Üç yıldır çalmadık kapı bırakmayan Arap Arıkanoğlu'ya yetkililer, "Hayır efendim, kayıtlarda isminiz yok, eviniz yıkılmamıştır" diyorlar

Bürokrasi şaşmaz

Üç yıldır eviniz yıkılmamış cevabını alan Palulu Arap Arıkanoğlu 'Bende sinir kalmadı. Hükümetten sadaka istemiyorum. Hakikat ortaya çıksın istiyorum" diyor. Arıkanoğlu çocuklarıyla birlikte.

Depremde evi yıkılan Palulu vatandaş üç yıldır devleti inandıramıyor

ŞAHİN TOĞAY (ELAZIĞ)

Elazığ ilinin Palu kazasında 1977 yılında meydana gelen depremde evi yerlebir olan Arap Arıkanoğlu, üç yıldır yardım alabilmek için yetkililere evinin yıkıldığını ispat etmeye çalışıyor ama bir türlü inandıramıyor.

Üç yıldır kapı kapı dolaşan Palulu Arap Arıkanoğlu yetkililerin, "bir dakika" deyip deftere baktıktan sonra "İmkan yok, eviniz yıkılmış olamaz, kayıtlarda isminiz yok" deyip geri çevirmesini anlatırken sinirden gülüyor. "gelin bakın" dediğinde "Hayır efendim olamaz kayıtlara geçmiş mi, siz kayıtlara bakın" cevabını aldığını anlatan Palulu Arıkanoğlu evini göstererek, "Allahaşkına söyleyin bu ev yıkılmış mı, yıkılmamış mı?" diye bize soruyor.

Siniri geçtikten sonra Arıkanoğlu üç yıl içinde başından geçenleri şöyle anlattı:

"1977 yılında meydana gelen depremde Palu kazasında birçok insan gibi benim de evim yıkıldı. Oturulamayacak duruma geldi. O zaman çocuklarımı okula gönderdiğim için Elazığ'da ev kiralamıştık. Okul bittikten sonra köye geliyorduk. Benim köyde olmadığım bir zamanda Hasar Tespit Komisyonu gitmiş, hasar gören evleri tek tek tespit etmiş. Ama beni köyde istemeyen bir akrabam o zamanda köyün muhtarıydı. Evimi komisyonculara göstermemiş. Ben bu durumu öğrenince Palu Kaymakamına bir dilekçeyle baş vurdum. Kaymakam dilekçemi Elazığ İmar ve İskan Müdürlüğüne havale etti. İmar ve İskan Müdürü 'Listede senin adın yok' dedi. Bunun üzerine kendisine durumu anlattım. Bir şey demedi. Kendisinden durumu daha iyi öğrenmesi için bir müfettiş istedim. Evime bakmak için. Onada bir şey demedi. Tam bir yıl Elazığ İskan Müdürlüğüne Palu Kaymakamına gittim, geldim. Dedim, bir de bakanlığa derdimi yazam. Belki bakan bir şeyler düşünür. 10 Mart 1978 tarihinde İmar ve İskan Bakanlığına bir dilekçe yazdım. Ama şimdiye kadar bakan da bir girişimde bulunmadı."

İşçilikten emekliye ayrılan ve 7 çocuk babası Arıkanoğlu, hayatın yaşanılmaz hale geldiğini belirterek,

"1977 yılından beri devlet kapılarında sürünüyoruz. Evim yıkılmamış diyorlar Devlet müfettiş göndersin bakalım, kimin dediği doğru çıkar. İki katlı evin taşları üst üste kalmamış. Hükümetten sadaka istemiyorum. Hakikatin ortaya çıkmasını istiyorum."

YIKILMIŞ MI YIKILMAMIŞ MI?—Bakın diyor Arap Arıkanoğlu, Allahınızı severseniz söyleyin "Bu ev yıkılmış mı yıkılmamış mı?" Ama yıkılmamış, çünkü kayıtlarda yıkılmış denmiyor.

"Ferhat ile Şirin"in kaldırılması tartışmasına eski ve yeni bakan da katıldı

- Kışlalı: "Eser, Nazım Hikmet adı geçtiği için yasaklandı"
- Koraltan: "Ferhat ile Şirin, Nazım Hikmet'e değil isimsiz bir halk ozanına aittir"

ANKARA (ÖZEL)

HÜKÜMETİN kurulmasından sonra devlet tiyatroları, opera ve bale bölümlerinin yönetici kadroları içinde büyük değişiklikler yapan Kültür Bakanı Tevfik Koraltan Ferhat ile Şirin'in Nazım Hikmet'e ait olmadığını öne sürerken, eski Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı oyunun yasaklanmasının esas nedeninin Nazım Hikmet adının geçmesi olduğunu söyledi.

Ferhat ile Şirin'i kendisinin kaldırmadığını, tiyatronun repertuarından çıkardığını söyleyen Koraltan şöyle konuştu:

"Nazım Hikmet'in oynatılmaya kalkılması yasaları çiğnediklerinin bir örneğidir. Nazım Hikmet şiirlerini çocuklara vermek hizmet değil, kültüre darbedir."

Koraltan, Nazım Hikmet'in Atatürk zamanında vatan haini olarak yargılandığını ve vatana ihanet ettiğini kaydederek, Ferhat ile Şirin isminden çok Nazım Hikmet adının afişe edildiğini, Ferhat ile Şirin'in isimsiz bir halk ozanına ait olduğunu söyledi.

KIŞLALI'NIN SÖZLERİ

Öte yandan, konuya ilişkin Yankı dergisinin sorularını cevaplayan eski Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, oyunun asıl yasaklanma nedeninin Nazım Hikmet adı geçmesi olduğunu belirtti.

Eski Kültür Bakanı Ferhat ile Şirin'in 54 ülkede sergilendiğine işaret ederek, buna karşılık "Metnin yazarının doğduğu ve efsanenin halk arasında dilden dile dolaştığı bir ülkede yasaklanmasının, demokrasimiz açısından utanç verici bir olay olduğu kanısındayım" dedi.

Oyunun hiç bir siyasal yanı bulunmadığını da söyleyen Kışlalı, bu eseri seçmelerinin sebeplerini şöyle açıkladı: "Biz herşeyi ile bizden konusu ile müziği ile, dansları ile halkımızın ilgisini çekecek, ona baleyi sevdirecek bir yapıt hazırladık. Eğer oynanmasına izin verilirse, görülecektir ki, en az 2-3 yıl sanatseverlerimiz, Ferhat ile Şirin'i alkışlamak için salonlarımızı dolduracaktır."

Tunceli Tarım Meslek Lisesi öğrencileri açlık grevi yapıyor

TUNCELİ (ÖZEL)

Tunceli Tarım Meslek Lisesi öğrencileri, çözülmeyen bazı sorunlarının çözümü için, önceki sabah saat 08.00'den itibaren açlık grevine başladı. Açlık grevine okuldaki tüm öğrencilerin katıldığı ve okulda çözülmeyen birtakım sorunların çözümü için gidilen açlık grevinin herhangi bir siyasi yanının olmadığı öğrenildi.

İstanbul'a 50 körüklü otobüs daha geliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Belediyesi, azap haline dönüşen kent içi ulaşımına çözüm bulmak amacıyla, Macaristan'da özel olarak yaptırdığı "İkarus" marka körüklü otobüslerden 50'sini daha önümüzdeki hafta içinde yurda götürecek ve sefere koyacak.

Körüklü otobüsleri İstanbul'a getirmek için İETT İşletme Müdürü Veysel Selen başkanlığında 1 yönetici ve 55 şöförden oluşan 60 kişilik kafile, dün Belediyenin Türk Hava Yollarından kiraladığı özel bir uçakla Budapeşte'ye gitti.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

İtirafçılar için tasarı

Ömer Tanlak olayının MHP'yi nasıl karıştırdığını, nasıl telaşlandırdığını gördük.

MHP'nin Hergün gazetesi daha hâlâ "Ömer Tanlak niçin yakalanmıyor, niçin serbest dolaşıyor?" diye yırtınıyor. Telaşın sebebi, yeni Ömer Tanlakların çıkması ihtimalidir.

İç kargaşalığı artırmak için kullanılan, insanlar arasında daha çok Ömer Tanlaklar olduğunu herkes biliyor. Birçok genç insan 'Davadan dönersem öldürürler" korkusu içinde istemeye istemeye MHP'ye alet olmaktadır.

Ömer Tanlak büyük bir yiğitlik gösterdi. Ölüm korkusunu yenip kamuoyuna MHP'nin içyüzünü anlattı. Bu yolda adım atan ilk kişi oldu.

Ama onun durumunda olan, MHP'nin kölesi durumuna getirilmiş öteki gençlerin hepsinin aynı davranışı gösterebilmesi o kadar kolay değil. Bataklıktan kurtulabilmek için cesarete, toplumun yardımına ihtiyaçları var.

Toplum olarak bu yardımı göstermek zorundayız. Hem gencecik insanlarımızı anarşinin odaklarının pençesinden kurtarabilmek, hem de cinayet yuvalarını açığa çıkarabilmek için. Ömer Tanlaklara bir çıkış yolu, bir kurtuluş ümidi vermek zorundayız.

Hükümetler ve TBMM'de "anarşiyle mücadele" kavramını sadece lafta kabul etmiyorlarsa, Tanlaklara bir açık kapı bırakmak zorundadırlar.

Son günlerde "paket" tartışmaları arasında sözü edilen bir tasarı var.

Halen Adalet Komisyonunda beklemekte olan tasarı, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda bazı değişiklikler yaparak suç ihbarında bulunan veya itiraf yapan sanıkların ceza indiriminden yararlanmalarını öngörüyor.

Tasarıya göre, suça iştirak eden bir kimse "yetkili makamlar tarafından haber alınmazdan önce cürüm ve cürüm ortaklarını mercilere bildirdiği ve bunun doğruluğu anlaşıldığı takdirde" indirimden yararlanabiliyor.

İdam cezası sekiz yıla kadar hapise, müebbet hapis altı yıla kadar hapise indiriliyor. Diğer cezalar ise altıda bire kadar indiriliyor.

CHP hükümeti tarafından hazırlanan tasarı, önce Adalet Komisyonu tarafından reddediliyor. Daha sonra Meclis Genel Kurulu, Komisyonun reddini reddediyor. Böylece tasarı tekrar incelenmek üzere Komisyona geri gönderiliyor. Şu anda da Komisyonda beklemekte.

İşte Demirel'in "CHP'nin hazırladığı paket" dediği paketin içinde, bu tasarı da var. CHP'liler bu tasarının da ötekilerle birlikte ele alınmasını istiyorlar. Hükümet kanadı ise buna pek yanaşmaz görünüyor.

Dernekler Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Devlet Memurları, Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanununda değişiklik yaparak, özgürlüklerin üzerindeki baskıların artırılmasının, DGM'lerin yeniden kurulmasının kabul edilemeyeceği ortada.

Ama cinayet yuvalarının açığa çıkarılabilmesi için Ömer Tanlak gibi, itirafta bulunmaya hazır olanlara yardım elinin uzatılması zorunluluğu da meydanda.

Bu tasarıya en büyük şiddetle kim karşı çıkıyor biliyor musunuz?

Türkeş ve MHP!

Karşı çıkanların kimliğine bakın, sağlanacak faydayı anlayın!

Tasarıda önemli bir madde daha var: "Suça azmettirenler bu indirimden yararlanamaz"

Yani yarın Türkeş çıksa, Ömer Tanlak gibi bildiklerini anlatmaya kalksa, tasarının getirdiği ceza indiriminden yararlanamayacak.

Kimbilir, belki de tasarıya bu kadar tepki göstermesinin nedeni budur.!

Köy-Koop'un Manisa ve Ankara'da açtığı sergide geniş halk kitlesinin beğenisini kazanan fotoğraflardan biri.

"Demirci' de Yaşam, Halı ve Orman Emekçileri" konulu fotoğraf ve şiir sergisi İzmir Konak Alanında açıldı

İZMİR (AA)

Köy-Koop Manisa Birliğince hazırlanan "Demirci' de yaşam, halı ve orman emekçileri" konulu fotoğraf ve şiir sergisi, Konak Alanında açıldı.

Sergide fotoğraf sanatçısı İbrahim Demirel'in Demirci köylerinde çektiği fotoğraflar ile Mustafa Pala'nın şiirlerinden dizeler yer alıyor. Daha önce Demirci, Manisa ve Ankara'da açılan serginin İzmir'de yılbaşına kadar açık kalacağı bildirildi.

Bu arada, İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak, serginin açılışında yaptığı konuşmada, Konak'taki Atıf kafetaryanın bir sanat galerisine dönüştürüleceğini bildirdi. Köy-Koop Manisa Birlik Başkanı Mustafa Pala da "Sanat toplum için, eğitim, üretim için olmalı" dedi.

Üç günlük icraat, iki günlük genel müdür

Mehmet Yeşil

Devlet Opera ve Balesi geçtiğimiz haftalarda yoğun bir trafiğe sahne oldu. Kültür Bakanı Tevfik Koraltan, göreve başladığı gün Bakanlık içinde temizlik harekatına girişti. Yüksek kademelere MHP taraftarlarını getirdi. Örneğin, uzun süre Vakıflar Bankasında çalışmış ve 2. MC döneminde Kıbrıs'ta Eski Eserler ve Müzeler Müdürlüğü yapmış, oba başkanı olduğu söylenen Nurettin Yardımcı'yı Eski Eserler Müdürü olarak atadı. MHP yanlısı Abdullah Uysal'ı Özlük İşleri Başkan Yardımcılığına getirdi.

İkinci gün, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey'i makama çağırarak, Brecht'in "Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı" adlı oyunu üzerine pazarlık yaparak, haftalık gösteri sayısının azaltılmasını istedi.

Üçüncü gün Opera ve Bale Genel Müdürü Gürer Aykal makama çağrıldı ve metni Nazım Hikmet'e ait olan "Ferhat ile Şirin" eserinin afiş ve basın bültenlerinden Nazım Hikmet'in adının çıkarılmasını istedi. Koraltan'ın Aykal'la birlikte çalışma şartı buydu.

Gürer Aykal bu görüşü kendisinin başkanı bulunduğu "Sanat Kurulu"na götüreceğini ve bu konuda Sanat Kurulunun karar vereceğini söyledi. Sanat Kurulu Bakanın orijinal önerisini reddetti. Gürer Aykal kararı Bakanlığa bildirdi. Koraltan'ın tepkisi şaşırtıcı değildi: Gürer Aykal, vekaleten yürüttüğü Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünden azledildi.

Kültür Bakanı, koridorlarda "Ferhat ile Şirin" balesini sahneden kaldıracak Genel Müdür aramaya koyuldu. Bakanlıkta ilk teklif İlhan Özsoy'a yapıldı. Özsoy'un cevabının "Ferhat ile Şirin"i sahneden kaldıracak iki günlük bir genel müdür atayın. Ondan sonra ben pazartesi günü göreve başlarım" şeklinde olduğu söyleniyor. Bu teklifin Bakanlıkça olumlu karşılandığı söylentileri kulislerde yayıldı.

Aynı gün ikinci teklif Opera'da Genel Müdür Yardımcısı Adnan Mutlu'ya yapıldı. Mutlu eseri sahneden kaldırmayı kabul etmeyince İsmet Kurt devreye girdi. MHP yanlısı olarak bilinen İsmet Kurt istenmeyen göreve talip oldu. Ve gala davetiyeleri dağıtılan "Ferhat ile Şirin" balesini yasakladığını açıkladı. Devlet Opera ve Balesi sanatçıları eserin yasaklanmasını kınayarak bir basın toplantısı düzenlediler. Ertesi gün "Carmina Burana" Operasının solistleri ve koro sanatçıları bir imza kampanyası başlattılar ve sahneye çıkmayacaklarını açıkladılar.

Devlet Opera ve Balesi sanatçılarının tepkisi onca ter ve göznuru dökerek hazırladıkları "Ferhat ile Şirin" ve Nazım Hikmet'e karşı Bakanlığın almış olduğu tutuma yönelikti. Bakanlık oynadığı danışıklı döğüşü sonuçlandırdı ve istenmeyen Genel Müdür İsmet Kurt istifa mektubunu Bakanlığa sunacağını bildirdi. Yerine atanacak olan Genel Müdür belirlenecek ve onaya sunulacak. Bakalım yeni Genel Müdür "Ferhat ile Şirin"i tekrar sahneye getirecek mi? Bekleyelim.

"Çocuk ve Sorunları" adlı yapımın hazırlıkları sürüyor

Ankara televizyonu eğitim şubesi yapımcılarından Tarık Al tarafından hazırlanan ve ocak ayı içinde yayınlanması beklenen "Çocuk ve Sorunları" adlı programın çalışmaları devam ediyor.

Çocuk eğitimi ile ilgili sorunları ekrana getirecek olan program altı bölüm olarak hazırlanıyor. Televizyon ve şiddet, çocuk ve kitap, değişen aile birimleri, sorumlu çocuklar, çocuk ve büyükler, çocuk ve sağlığı başlıkları altında toplanan program 15 günde bir ekrana gelecek.

Program yapımcısı Tarık Al, bugüne kadar çocuk ile ilgili konularda Türkiye'de yapılan araştırmaların yetersiz kaldığını ve çocuk sorunlarını irdeleyen tüm bilimsel araştırmaların yabancı kaynak araştırmalarına dayandığını, bunun sonucu olarak ülkemiz gerçeklerinden kopuk bir takım formüller ortaya çıktığını söyledi.

Tarık Al, ayrıca çocuk sorunlarının ekrana getirilmesindeki amaçlarının kamuoyunda tartışma açılmasını sağlamak olduğunu söyledi.

Tuncay Öztürk'ün "Obalar ve Atlar" adlı filminden bir görüntü.

"Obalar ve Atlar" yayına hazır

Ankara Televizyonu Tiyatro Şubesi tarafından gerçekleştirilen ve Şevket Bulut'un bir öyküsünden uyarlanan "Obalar ve Atlar" adlı yapım yayına hazır duruma getirildi.

Yapımcılığını İsmail Çoruh'un üstlendiği, senaryosu ve yönetmenliği Tuncay Öztürk'e ait olan film, soylu atlar yetiştiren bir yörük obasının dramını işliyor.

Filmin konusu şöyle: Yörük Beyi Hüsrev (Kadir Savun), Köroğlu kıratının son nesil olarak kabul ettiği Ceren adlı atını yine yerleşik bir yörük olan Selman Ağanın (Atilla Ergün) Hüma adlı atıyla çiftleştirmek ister. Selman'ın düğününün yapıldığı gün kentten getirttiği seyis (Süha Tuna) Hüma adlı atla birlikte yörük obasına gelir. Hüsrev'in gelinine (Sermin Hürmeriç) kötü gözle bakan kentli seyis için değişik bir kültür ortamı olan obada gelişen olaylar, törelerin uygulanmasıyla noktalanır.

Sonuçta insanların kendi aralarındaki çatışmanın bedelini çok sevdikleri atları, canlarıyla öderler.

"Obalar ve Atlar"ın ocak ayında ekrana geleceği sanılıyor.

"Yorgun Savaşçı"nın çekimine Dolmabahçe Sarayı önlerindeki sahnelerle başlandı.

Halit Refiğ, "Yorgun Savaşçı"nın çekimine başladı

Kemal Tahir'in çok tartışılan romanlarından "Yorgun Savaşçı", TRT tarafından 6 bölümlük bir dizi film haline getiriliyor. 300 figüranın rol alacağı 5,5 saatlik filmin çekimine, geçtiğimiz günlerde Dolmabahçe rıhtımında başlandı.

4 milyon liraya malolması beklenen filmin 8 ayda çekilebileceği belirtiliyor. TV için daha önce "Aşk-ı Memnu" uyarlamasını gerçekleştiren Halit Refiğ tarafından yönetilen dizide Yüzbaşı Selim rolünü Can Gürzap oynuyor. 106 konuşmalı rolün bulunduğu filmde ayrıca Meral Orhonsay, Nisa Serezli, Erol Amaç, Erol Keskin, Cüneyt Gökçer ve Kamuran Usluer rol alıyorlar.

"Yorgun Savaşçı" Birinci Dünya Savaşından çıkan subay ve askerlerimizin, yurdun düşman işgalinden kurtarılması amacıyla Mustafa Kemal'in çevresinde toplanmalarını, Kurtuluş Savaşı'nın ilk hazırlıklarının başlatılmasını ve zafere ulaşılmasını konu ediniyor.

İlk çekilen sahnelerinde işgal güçleri arasında yer alan Anzak askerlerinin Dolmabahçe'ye çıkışları anlatıldı. Bu ilk sahnelerden sonra filmin çekiminin Bandırma, Balıkesir, Bursa ve Mudanya'da devam edeceği bildiriliyor.

TV'de bu hafta

SALI

19.30 KÖY KAHVESİ: Programda ülkemizin dışsatım ürünleri arasında önemli bir yeri olan fındığı üretenlerin sorunları ele alınıyor.

20.25 BİZİM ÇOCUKLARIMIZ: Programda evrensel bildirgenin toplumsal kökeni ne olursa olsun tüm çocukların ayrıcalıksız her haktan yararlanması gerektiği şeklindeki ilkesi konu ediliyor.

21.15 BEŞ DAKİKA: Sunulacak "Öğretmenin Evi" adlı oyunda lojmansız köy öğretmenlerinin sorunları işleniyor.

21.50 TV'DE TÜRK SİNEMASI: Halit Refiğ'in yönettiği, K.Tibet, B.Erdeniz, N. Adalı ve M.Tema'nın rol aldıkları "Aşk Fırtınası" adlı film sunulacak.

ÇARŞAMBA

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ (Özay Gönlüm)

19.50 HALKIN DİLİNDEN TELİNDEN: Bu bölümde saz ozanlarımızın sevgileri ve sevgilileri anlatılıyor. Çeşitli şiir örnekleri sunuluyor.

20.15 ENERJİNİN FATURASI: Programda enerji kaynaklarından elektrik konu ediliyor, termik ve hidrolik santrallarımızın bugünkü durumu ele alınıyor.

21.20 ÇÖZÜME DOĞRU: 6. bölümde Türkiye'de konut sorunu ve bunun öz kaynaklarla çözüm yolları tartışılacak.

22.00 AŞK GEMİSİ

PERŞEMBE

19.05 ÇOCUK OYUNLARINDAN SEÇMELER

19.30 BÜYÜK KOMPOZİTÖRLER: Debussy'nin hayatı ve eserleri konu ediliyor.

20.00 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR: Bu bölümde Mustafa Nihat Özon'ün yaşamı ve sanatçı kişiliği üzerinde durulacak. Doğan Hızlan'ın kendisiyle yaptığı söyleşi sunulacak.

20.25 BİZİM ÇOCUKLARIMIZ: Bu bölümde çocuğun bir ad ve vatandaşlık hakkına sahip olması gereği vurgulanıyor.

21.20 KÖKLER: Dizi filmin 10. bölümü yayınlanacak.

22.10 DÜŞÜNCEYE SELAM: Programda düşüncenin kitaba geçmesi, kitaplara yapılan baskılar, Galile'nin yargılanması ve Hitler rejiminin kitap yaktırma olayları ele alınıyor.

22.30 HABER-PROGRAM

CUMA

19.30 YENİ BESTELER

20.25 BİZİM ÇOCUKLARIMIZ: Çocuk Hakları Bildirgesinin 4. maddesi ele alınarak doğum öncesi ve sonrası çocuğa ve annesine özel ilgi konusu işleniyor.

21.20 GENÇLİK GENÇLİK: Gençliğin sorunlarına eğitim açısından yaklaşan dizinin ilk bölümünde ilköğretim sorunları ele alınıyor.

21.45 TV'DE SİNEMA (Generallerin Gecesi): Anatole Litvak'ın yönettiği, Peter O'Toole, Ö.Şerif, T.Courtenay ve D.Pleasence'ın rol aldıkları filmde 2. Dünya Savaşı yıllarında Varşova'da öldürülen bir kiralık kadının katili araştırılır. Kuşku altında olanlar üç Alman generaldir.

CUMARTESİ

17.05: BATI ALMANYA–TÜRKİYE FUTBOL MAÇI

20.00 TAŞ DEVRİ (6. bölüm)

21.15 BEŞ DAKİKA: Bu programda apartmanlarda komşuların rahatsız edilmeleri eleştiriliyor.

21.20 İBİŞ'İN RÜYASI: Bu bölümde Nahit, Hatice'yi beğenmiştir ve tiyatrosunun yıldızı olarak tanıtacaktır. Ancak tiyatroda bir dedikodu başlar.

22.00 SİHİRLİ LAMBA

PAZAR

11.00 GÜNAYDIN

12.20 TATİL SİNEMASI (Sevgili Babam): Jean Negulesco'nun yönettiği, Leslie Caron ve Fred Astaire'in rol aldıkları filmde bir yetim kızla zengin bir Amerikalının Paris'te başlayan serüvenleri anlatılır.

19.05 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

20.25 BİZİM ÇOCUKLARIMIZ: Çocuk Hakları Evrensel Bildirgesinin 5. ilkesinde yer alan "Özürlü çocuklara özel ilgi ve bakım" konusu işleniyor.

21.20 ANNA KARENİNA: Dizi filmin 10. ve sonuncu bölümü yayınlanacak.

22.05 SANAT DÜNYASI

Genel Müdürlük, haltercileri sokağa attı

ANKARA (THA)

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, 19 Mayıs Stadı içindeki Halter salonunda barınan Balkan Şampiyonu sporcularımızı tüm eşyalarıyla birlikte polis zoru ile sokağa attırdı.

Balkan Şampiyonu haltercilerimizden Harun Akkaya, Kemal Başkır ve Ziya Suvar'a barınmaları için verilen odalardan çıkmaları için beş gün süre verilmişti. Sürenin dolması üzerine 19 Mayıs stadına gelen polisler haltercilerin eşyasını sokağa attı.

Sokağa atılan güreşçiler, Genel Müdürlüğün bu tutumu üzerine şunları söylediler:

"Biz spor akademisinin son sınıf öğrencileriyiz. Yatacak yerimiz olmadığı için burada kalıyorduk. Oysa kış kıyamette sokağın ortasına atıldık. Yıllarımızı bu ülkenin başarısı için harcamıştık. Emirlere saygılıyız. Beş gün içinde ev aradık bulamadık. Bu ülkede işte şampiyonlara gösterilen itibar budur. Durumu kınıyoruz."

Öte yandan, başta Mehmet Yurdadön olmak üzere Bölge lojmanlarında kalan 15'e yakın atlet de önümüzdeki günlerde kaldıkları yerlerden çıkartılacaklar.

Mehmet Yurdadön konuyla ilgili olarak, "Her yetkili kuruluşa başvuracağız. Gerekirse Cumhurbaşkanımıza kadar çıkacağız. Bu kış ortasında nerede kalalım."

Halter Federasyonu Başkanı Arif Nusret Say olay yerinde, "Söylenecek hiç bir şey yok. Böyle uygun görülmüş, polisler de emrin yerine getirilmesi için buraya gelmişler. Verilen emri uygulu

Kiraz: "Moral istiyoruz"

Batı Almanya maçı için görüşlerini açıklayan Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz moral açısından herkesin yardımına ihtiyaçları olduğunu belirtti ve "Batı Almanya maçının çok zor şartlar altında oynanacağını söyleyerek "Herkesin moral yıkmak yerine moral vermesini istiyorum" dedi.

Kiraz, moral istiyor (üstte). Milli Takımın MTA ile yaptığı karşılaşmadan bir görünüş.

Milli Takım, MTA'yı 8-0 yendi

ANKARA

Milli Takım adayları dün MTA ile yaptıkları maçı 8-0 kazandılar. Engin, Zafer ve Savaş'ın yer almadığı karşılaşmada Milli Takım oyuncuları göz doldurmadılar

Milli Takıma alınması çeşitli tartışmalara yol açan Hertha Berlinli Engin dün Milli Takım kampına katıldı.

Engin B.Almanya ile yapılacak maç için "Arkadaşlarımın form durumunu bilmiyorum. Buna karşın Almanların son zamanlardaki formu ortada. Büyük form gösteriyorlar. UEFA Kupalarında da beş takımlarının tur atlaması bunu ispatlıyor. Çok güçlü bir ekiple oynayacağız. Bizim için büyük şanssızlık. Maçın sonucu üzerine kesin bir şey söyleyemeyeceğim" dedi.

Öte yandan Erhan Önal bugün Türkiye'ye gelerek Milli Takım kampına katılacak.

Fenerbahçe Galatasaray'ı Engin'in son saniye basketi ile yendi. Engin, Cengiz ile mücadele ederken (solda) ve maçtan sonra bir taraftarın omuzlarında (üstte) görülüyor. (Aydınlık)

Fenerbahçe, Galatasaray'ı son saniyede yendi: 67-66

Baştan sona çekişme içinde geçen maçı Fenerbahçe son saniyede Engin'in attığı basketle kazandı.

Maça yarı saha adam savunması yaparak başlayan Fenerbahçe, hücumda Halil, Engin ve Ömer'le sonuca gitmek isterken, Galatasaray Bülent'le Halil'i durdurup diğer dört kişiyle de bölge savunması yapmaya çalışıyordu. Ancak sağdan rahat şut imkanı bulan Ömer'i içeriden biraz da Engin destekleyince Fenerbahçe skoru ilk yarı boyunca hep hehine tuttu ve devreyi 37-34 önde kapattı.

İkinci yarıda Fenerbahçe'den Coşkun sakatlanarak çıktı. 25. dakikada da Apostol 5 faul aldı. Ama Fenerbahçe'nin bölge savunmasına dönmesi Galatasaray'a içeriden zor bir şekilde sadece Cengiz'le oynama imkanı veriyordu. Fenerbahçe'den Halil de 5 faulle çıkınca Galatasaray daha çok bastırarak son 5 dakikaya 60-57 önde girdi. Galatasaray son 30 saniyede 3 sayı farkla 66-63 öndeyken bu saniyeler içinde kendi sahasında çok faul yaptı. Bunlardan birinde atış kullanan Ömer, durumu 66-65 yaptı. Ancak bitişe 3 saniye kala top kazanan Galatasaraylılar bunu elde tutamayınca, 1 saniye kala Fenerbahçe topa hakim oldu. Bu saniyede Ömer topu oyuna sokarak Engin'e verdi. Onun şutu havadayken bitiş düdüğü öttü ve potaya giren top Fenerbahçe'ye galibiyeti getirdi. 67-66

DİĞER SONUÇLAR:
Efes Pilsen - Ziraat FSK: 78-52
Beşiktaş - İTÜ: 88-76
DSİ SPor - Taçspor: 86-84
Yenişehir İ.B. - Şekerspor 89-68

SALON: Anadolu Spor Sitesi Salonu,
HAKEMLER: Ertan Anadol xx, Erdinç Elmastaş x..
FENERBAHÇE: Halil (8) xxx, Engin (15) xxx, Coşkun (6) x, Majak (6) xxx, Ömer (28) xxx, Apostol (4) x, Murat x, Kadir x...
GALATASARAY: Fuat (14) xx, Cengiz (20) xxx, Ali (10) xxx, Hüseyin (13) xx, Bülent (7) xxx, Yıldıray (2) x, Nusret x, Cem xx...
(Devre: 37-34)

A.DEMİRSPOR: 3 RİZESPOR: 2

ADANA

Adana Demirspor kendi evinde yaptığı maçta Rizespor'u 3-2 yendi.

Karşılaşmaya ev sahibi Adana Demirspor hızlı başladı. Rizespor geliştirdiği kontrataklarla oyunda dengeyi kurmaya çalıştı.

Adana Demirspor'un gollerini 24. dakikada Müjdat, 37. dakikada Hüseyin, 61. dakikada Nevzat attı. Rizespor'un go- [illegible] harrem ve 70. dakikada Osman attı.

İstanbul Gençler Güreş Birinciliği sona erdi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Gençler Serbest Bölge Birinciliği müsabakaları sona erdi. Daha önceki müsabakalara oranla az sayıda sporcunun iştirak ettiği müsabakalarda yer yer hakemlerin çelişkili kararlar vermesi tartışmalara yol açtı.

Müsabakalarda elde edilen sonuçlar şöyle:

48 kilo: 1- İbrahim Sürün (Cihan)
52 kilo: 1- Hikmet Binbaşı (İstanbul Güreş)
57 kilo: 1- Nuri Topaoğlu (Otomarsan)
62 kilo: 1- Ruşet İnanır (Otomarsan)
68 kilo: 1- Recep Uğur (Bakırköy)
74 kilo: 1- Nuh Baytürk (Bakırköy)
82 kilo: 1- Metin Er (Otomarsan)
90 kilo: 1- Tevfik Sevgili (Bakırköy)

Martinez'in (6) smaçına, Vinylex Can (2) ve Yusuf (1) ile ikili blok yapıyor. (Aydınlık)

Chenois'yı 3-0 yenen Vinylex, çeyrek finalde

SALON: Anadolu Spor Sitesi Salonu.
HAKEMLER: Ladas Hristos (Yun) xxx, Haluk Tuncay (Türk) xxx
VİNYLEX: Dünya xxx, Yusuf xxx, İsmet xxx, Nuray xxx, Faruk xxx, Can xxx.
CHENOIS: Beyelex x, Greder x, Martinez x, Georgiu xx, Cuenod x, Ponti x, Ultert xx.
(Setler: 15/2, 15/3, 15/2)

Avrupa Kupa Galipleri Turnuvası ikinci tur rövanş maçında İsviçre'nin Chenois takımını 3-0 mağlup eden Vinylex, çeyrek finale yükselerek ilk 8 takım arasına girdi. İsviçre'deki ilk maçında rakibini kolay bir şekilde yenilgiye uğratan Vinylex rövanşta da sadece 7 sayı vererek tur atladı.

Atatürk Koşusunu Mehmet Kuş kazandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Kulüplerarası Atatürk Koşusu dün İstinye parkurunda ve Maslak-Taksim yolunda yapıldı.

12 bin metrelik Maslak - Taksim koşusunda Galatasaray Kulübünden 38.31.10 ile Mehmet Kuş birinci oldu. İkinciliği yine Galatasaray Kulübünden Hanefi Atmaca 39.04 ile, üçüncülüğü Hava Harp Okulundan 39.51 ile Yusuf Söğütlü kazandı.

Diğer kategorilerde elde edilen sonuçlar şöyle:

Yıldız erkekler 4000 metre: Semih Küçük (HHO) 13.07
Yıldız kızlar 2000 metre: Ümit Yamatürk (Erenköy) 7.35.6
Orta genç erkekler 6000 metre: Haluk Şarcı (İTÜ) 18.42
Büyük kızlar 4000 metre: Duygu Çelikbaş (TSYD) 19.30
Orta erkekler 8000 metre: Mithat Altın (Karagücü) 25.19

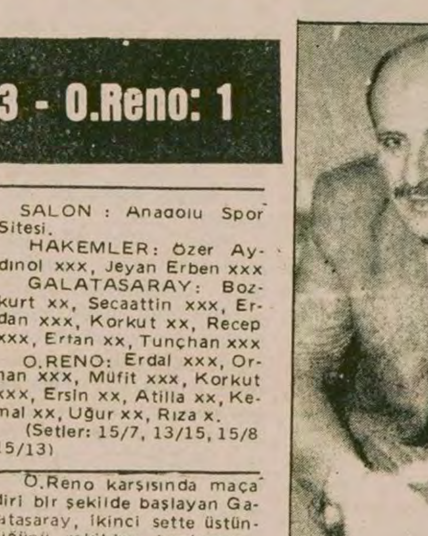
Galatasaray: 3 - O.Reno: 1

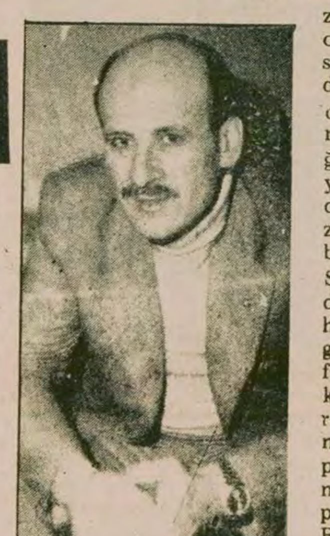

O.Reno'yu 3-1 yenen Galatasaray Erdan'ın (12) smaçı ile sayı arıyor. (Aydınlık)

SALON: Anadolu Spor Sitesi.
HAKEMLER: Özer Aydınol xxx, Jeyan Erben xxx
GALATASARAY: Bozkurt xx, Secaattin xxx, Erdan xxx, Korkut xx, Recep xxx, Ertan xx, Tunçhan xxx
O.RENO: Erdal xxx, Orhan xxx, Müfit xxx, Korkut xxx, Ersin xx, Atilla xx, Kemal xx, Uğur xx, Rıza x.
(Setler: 15/7, 13/15, 15/8 15/13)

O.Reno karşısında maça diri bir şekilde başlayan Galatasaray, ikinci sette üstünlüğünü rakibine kaptırmasına rağmen, daha sonra toparlanarak karşılaşmayı 3-1 kazandı.

Suat Özyazıcı

Özyazıcı'ya göre, Trabzonspor, sahası bozuk olduğu için iyi oynayamıyor

TRABZON

Trabzonspor Teknik Direktörü Ahmet Suat Özyazıcı Şehir Stadı zemininin çamur deryası olması nedeniyle Trabzonspor'un futbol oynayamadığını iddia etti. Yıllardır Trabzon şehir stadının zeminin bozuk olduğuna dikkat çeken Özyazıcı "Türk futbolunda devrim yapan Trabzonsporu en azından iyi bir saha yapılabilirdi. Şimdi zemin öyle bozulduki futbolcularımız sahada adım atamaz hale geldiler. Kendi sahamızda futbol oynamayı unuturken zemini iyi olan bazı rakip sahalarda da iyi oynayamıyoruz. Çünkü topun çamura çarpması sonucu futbolcularımız topu bol bol ıskalıyorlar. Bizim yerimizde bir başka ekip olsa lider değil sonuncu olurdu" dedi.

İzler yine...

(Baştarafı 1. sayfada)

içinde adam öldürülen, işkence yapılan, silah, bomba, dinamit ele geçirilen ilçe örgütleri ortaya çıkarıldı. Bunun en açık örneği MHP'nin Gültepe Lokali, Şişli İlçesi ve Kocamustafapaşa lokalidir.

Bundan iki yıl önce bir cenaze töreninden sonra polise ateş açan komandolar MHP İstanbul İl binasına sığınıyor, ancak içeride bulunan Türkeş ve bazı MHP milletvekillerinin yardımıyla yakalanmaktan kurtuluyordu. Geçtiğimiz yıl Sağmalcılar Cezaevinden kaçan 13 katilin kaçıştan hemen sonra aynı yere sığındıkları ve MHP yöneticileri ile görüştükleri sonradan yakalananların ifadeleriyle açığa çıktı.

Geçen yıl şubat ayında Millivet gazetesi Başyazarı ve Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'yi öldürdüğünü itiraf eden Mehmet Ali Ağca da cinayetten sonra cinayet aleti silahı aynı binaya götürdüğünü söyledi.

MHP İl Başkanlığı binası ile aynı yeri paylaşan İl Gençlik Kollarının başında da pek çok cinayetten yargılanan Kazım Ayaydın adlı şahıs oturmaktadır. Kazım Ayaydın 16 Mart 1978 günü İstanbul Üniversitesine bomba atılarak 7 öğrencinin ölümüne neden olan olayla ilgili olarak yargılanmaktadır. Geçtiğimiz yaz içinde de Ankara MİSK binasında bomba imal ettikleri tespit edilen bazı kişiler polisçe yakalandıktan sonra arkadaşları tarafından kurtarılarak MHP Genel Merkezine kaçırılmışlardı.

Terörle savaşım...

(Baştarafı 1. sayfada)

laşmaktır" dendi. Genel Kurul tarafından basına yapılan açıklamada, "Yaşadığımız zor günlerin bilinci içinde, demokrasiyi koruyup kollamanın, temel hak ve özgürlükleri savunmanın büyük bir önem taşıdığı inancıyla hukuk devletine sahip çıkabilmek için tüm anayasal kuruluşları, demokrasiden yana tüm sınıf ve tabakaları ve tüm hukukçuları birleşip kenetlenmeye çağırırız" denildi.

Bazı düzenlemelere gidilse bile tabii yargıç ve bağımsız yargı ilkelerine aykırı olan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin hiç bir zaman mahkeme sayılmayacağı belirtilen Genel Kurul kararında, avukatların can güvenliğinin, sosyal güvenlik naklarının sağlanması ve ilçe adliyelerinin kurulmasından vazgeçilmesi istendi.

TÜMÖD GENEL BAŞKANI ALKAN: "TERÖR, SAĞDAN DA KAYNAKLANDIĞI KABUL EDİLMEDİKÇE ÖNLENEMEZ"

Kısa adı TÜMÖD olan Tüm Öğretim Üyeleri Derneği Genel Başkanı Türker Alkan basına bir açıklama yaparak, terörün sağdan da kaynaklandığı kabul edilmedikçe önlenemeyeceğini bildirdi.

Alkan açıklamasında, ülkede terörün yaygınlaştığını ve alınan önlemlerin de terörü yüreklendirici olduğunu kaydederek şöyle konuştu:

"MC dönemlerinde eğitim düzenimizde cepheleşmeye ve acı olaylara yol açan kişiler tekrar eski görevlerine atanmakta, güvenlik güçlerinin gölgesinde Milli Eğitim Bakanlığı binasında terör kol gezmektedir. Terörün sağdan da geldiği açıklıkla ve içtenlikle kabul edilmedikçe bu acı olaylara son verilebileceği kanısında değiliz."

Akademi ...

(Baştarafı 1. sayfada)

Akademi başkanlarıyla görüşmeye girerken bir konuşma yapan Başbakan Demirel, ülkelerin, büyük bir ihanete sahne olduğunu anarşi, terör, bölücülük ve yıkıcılık konusunda herkesin vaziyet almasını gerektiğini belirtti.

Anarşiye karşı mücadelede hükümetin tutumunun kafi olmadığını söyleyen Demirel, "Evde, sokakta, fabrikada, işyerinde ve akademilerde huzur ancak herkes görevini yaparsa sağlanacaktır" dedi.

Başbakan Demirel'in başkanlığında yapılan toplantıya katılan akademi başkanları şunlar

Onur Kumbaracıbaşı (AİTİA), Orhan Oğuz (İİTİA), Yılmaz Büyükerşen (Eskişehir İTİA), Erhan Kostar (Bursa İTİA), Macit İnce (Adana İTİA), Mehmet Yazıcı (Trabzon İTİA), Süha Toner (İstanbul Yıldız DMMA), Muammer Bildik (Elazığ DMMA), Burhan Çağlarer (Zonguldak DMMA): Melih Koçer (ADMMA), Sabahattin Çakal (Edirne DMMA), Mehmet Çakır (Balıkesir DMMA), Ziya Altan (Denizli DMMA), Faruk Soner (Isparta DMMA), Mustafa Öz (Konya DMMA), Mehmet Bilge (Sakarya DMMA), Seyfettin Saraçoğlu (Kocaeli DMMA), Haluk Tekar (Kayseri DMMA), Orhan Şahinler (İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi)

Akademi Başkanları toplantısına ayrıca bazı bakanlar, güvenlikle ilgili çeşitli kuruluşların temsilciler de katıldılar.

Demirel ve üniversite rektörleri can ve mal güvenliği kanun ve nizam hakimiyeti ile huzur ve güvenliğin korkusuz yaşama hürriyetinin sağlanması konusunda her türlü tedbirin alınması konusunda fikir birliğine varmışlardı.

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

içinde çeşitli kuruluşlarla yaptığı temaslarda ortaya çıkan en önemli anlaşmazlık konularının başında devalüasyon geliyor.

IMF uygulanan katlı kur sisteminin kaldırılmasını katlı kur yerine sabit kur sistemine geçilmesini ve Amerikan dolarının son günlerde dünya borsalarında kaybettiği değeri de gözönünde tutarak Türk lirasının diğer para birimleri karşısındaki değerinin düşürülmesini istiyor.

İkinci bir anlaşmazlık konusu ise, hükümet tarafından desteklendiği için dünya fiyatlarından çok daha ucuza satılmakta olan petrol ve gübre gibi bazı çeşitli kamu kuruluşlarına hazineden yapılan yardımın kesilerek, bu kesintiyi karşılamak üzere çeşitli malların fiyatlarına zam yapılması.

Seydişehir...

(Baştarafı 1. sayfada)

Mahkeme heyeti duruşmanın başlangıcında 294 sanıklı davada tutuklu bulunan 160 sanığın kimliklerini saptadı. Davada 134 kişi de tutuksuz olarak yargılanıyor.

Tutuklu sanıkların kimliklerinin saptanmasından sonra Askeri Savcı, olaylarla ilgili olarak hazırladığı iddianameyi okudu.

Askeri Savcı olay günü Etibank Alüminyum tesislerinin Elektroliz bölümünde 500 ile 2 bin kişilik bir grubun toplandığını ve vardiyası biten işçilere taş ve sopalarla saldırdıklarını, sağ görüşe mensup olduğu anlaşılan bu grubun daha sonra şehre doğru hareket ederek "Din elden gidiyor", "Vurun komünistlere", "Burasını Kahramanmaraştan beter edeceğiz", "Allah Allah" şeklinde bağırarak 2 ayrı koldan Maden-İş'li işçilerin üzerine saldırdığını, burada birçok binanın tahrip edildiğini ve olaylara müdahale etmek isteyen jandarma birliklerine de "Satılmış jandarma" diye bağırarak ateş açtıklarını ve bütün bu olaylar sonucunda 23 kişinin yaralandığını belirtti.

Askeri Savcı iddianamesinde, "Sanıkların Seydişehir'de kendi görüşünden olmayan kişilere karşı toplu soykırım ve halkı silahlı isyana teşvik etmek istedikleri belirlenmiştir" dedi.

Olayı, 'halkı silahlı durumda hükümet aleyhine isyana teşvik ve soy kırım' olarak niteleyen Askeri Savcı, sanıkların TCK'nın 149/ 1-2 maddeleri uyarınca en az 10 yıl hapis ile idam arasında değişen cezalara çarptırılmalarını istedi.

Yüksek Okul Yöneticileri: "Anarşi yüzünden kapattırılmayan okulları yakıtsızlık yüzünden kapatacağız"

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA'da giderek etkili hale gelen yakıt sıkıntısı yüzünden, okulların kapanması tehlikesi belirdi.

Bazı fakültelerin dekanları, "anarşi yüzünden kapattırılamayan okullarımız, yakıt sıkıntısı yüzünden kapanma tehlikesi ile karşı karşıya" şeklinde konuştular.

Dekanlar, yakıt bulmakta büyük güçlük çektiklerini, soğuk dershanelerde ders vermenin de dinlemenin de olanaksız hale gelmesi yüzünden ciddi ciddi okulları kapatmayı düşündüklerini söylediler

Anarşi ve özgürlük

(Baştarafı 1. sayfada)

geniş boyutlar kazanmış olmasıdır. Yaptıklarını AP'yi zorlamak için yetersiz gören sağdaki odak, şimdi daha yükseklere tırmanmanın hazırlığı içindedir.

Bu sözleri laf olsun diye söylemiyoruz. Alevi-Sünni halkın bir arada yaşadığı bölgelerde komandolar yığınak yapıyorlar. Bu şehirlerde, şimdiye kadar görülmeyen tipler dolaşıyor. Köylüler tedirginlik içinde. Uyarıyoruz. Ülkenin esenliğini düşünen bu uyarımıza kulak verin.

Beşiktaş'ta kaloriferin altına bomba yerleştirenler, bu işi şahsi tatmin için yapmıyorlar. Onları bir azmettiren vardır. Aynı azmettirenler, güçlerinin bir kısmını da hassas bölgelere yığarak hazırlıklarını ilerletiyorlar. Göz göre göre, kulak duya duya oluyor bütün bunlar.

Siz ne yapıyorsunuz sayın Demirel? Görüyor musunuz, ateşlenen dinamit fitillerini? Daha açıkçası görmek istiyor musunuz? "Esas tehlike komünizmdir" diyerek kafanızı kuma sokmaya devam edecek misiniz? Yanıbaşınızda sizi de havaya uçuracak bombalar patlıyor, hâlâ sesiniz çıkmıyor. Milletin umut ekmeğini şimdi de siz yiyorsunuz.

Demirel elinde bir takım kanunlarla dolaşıp duruyor. İlle de baskı yasaları çıksın diye tutturuyor. Sanki onlarda bir sihir var. Çıkarılacak kanunlara bakınca Başbakanın bir hayal içinde olduğunu görebilirsiniz. Tasarı halindeki kanunlar, hükümetin ve polisin yetkilerini artırıyor, özgürlükleri kısıyor. Bir yıldır ülkemizde Sıkıyönetim var. Sıkıyönetim, düşünülen kanunların getireceğinden daha çok yetkiye sahip. Ne oldu bunca yetki, anarşiyi engellemeye yetti mi?

Anarşiyi kanun yenseydi, şimdiye kadar çoktan bu işi hallederdik. Çünkü 12 Mart'ta ne kadar faşist hüküm varsa, hem Anayasaya hem diğer yasalara monte edildi. Edildi de ne oldu? Kargaşalık daha da arttı.

Sen, yanıbaşında bulunan Türkeş'in yaptıklarını göremez veya görmek istemezsen, elindeki kanunların yanına yenilerini de eklesen boşunadır.

AP Genel Başkanı, yeni baskı yasalarının anarşiyi yenmek için gerekli olduğunu söylüyor. Baskı ve özgürlük düşmanlığında Demirel, yenmeyi düşündüğü anarşistlerin yanında yaya kalır. Terör odakları özgürlüğün zerresinden hoşlanmıyor. Niyetleri demokrasinin tamamen yok edildiği ara rejimler, faşist yönetimler kurmaktır. Bu yüzden her baskı tasarısını sevinçle karşılıyorlar. MHP'nin yeni tasarıları gözünü kırpmadan desteklemesi rastlantı değildir.

Türkeş'e kalsa, yasalarda özgürlüğün zerresini bırakmaz. Beşiktaş'ta kafeteryaya dinamit atanın da niyeti özgürlüklerin askıya alınmasıdır.

Baskı yasaları değil, açık kafalar anarşiyi yenebilir. Demirel her iki terör odağını görebiliyor mu? Görüyorsa, milli seferberliğe girişir, iki terör odağının üzerine yürür.

Elinde dosyalarla mecliste dolaşmadan önce, ne yapacağına karar verse çok daha iyi olacaktır.

Suç özgürlüklerde değil, özgürlüğü düşman olarak gören kafadadır.

Müezzinoğlu, Yalçın...

(Baştarafı 1. sayfada)

Menekşe Sinemasında yapılan ve Yazı İşleri Müdürümüz Aydoğan Büyüközden tarafından yönetilen açık oturum, geniş bir dinleyici kitlesi tarafından izlendi.

Toplantıda konuşan Ziya Müezzinoğlu, ekonomik bunalımın işsizlik, gelir dağılımındaki dengesizlik, bölgeler arasındaki dengesizlik, ödemeler dengesi açığı biçimlerinde ortaya çıktığını ve bunların üretim-tüketim dengesizliği, kaynak harcama dengesizliği ve işçi dövizleri, ihracattaki azalma ve petrol fiyatlarındaki artıştan kaynaklandığını söyledi. Müezzinoğlu, Demirel hükümetinin bütçesinin ekonominin en önemli sorunu olan enflasyonu önlemeye uygun olmadığını belirtti.

Doç. Dr. Güneri Akalın kanuşmasında, kamu maliyesinin aynı Düyun-u Umumiye döneminde olduğu gibi dağılma içinde bulunduğunu söyledi. Akalın, planlamanın sosyo-ekonomik yapıya ters düştüğünü belirtti. Güneri Akalın, KİT açıklarının kapatılması ve ödemeler dengesinin düzeltilmesi gerektiğini vurguladı.

Daha sonra soz alan Prof. Aydın Yalçın da konuşmasında sorunların birtakım ideolojik saplantı ve slogancılıktan uzak bir biçimde berraklıkla görülebildikten sonra çözümlenebileceğini belirtti. Prof. Aydın Yalçın, Türkiye'de halkı fedakarlığa çağıracak, yaşam düzeyinin ve ücret düzeyinin düşürülmesi gerektiğini açıkca söylenecek bir siyasi liderliğe ihtiyaç duyulduğu fikrini savundu. Prof. Aydın Yalçın, bir ülkenin en önemli kaynağının döviz, altın, para vb. değil insan gücü olduğunu vurguladı. Prof Yalçın, Türkiye'nin bu bakımdan zengin olduğunu ve bunun da kendisini umutlandırdığını belirtti.

Son olarak söz alan Asistan Halil Berktay, konuşmasına daha önce üzerinde durulmayan iki noktayı açıklayarak başladı. Berktay, bunalımın bir Dünya ve Türkiye buhranı olduğunu, ekonomik ve sıvası buhranın içice geçtiğini belirtti. Berktay, dünya bunalımının ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki hegemonya mücadelesinden kavnaklandığını acıkladı. Berktay, Türkiye'deki yapısal nedenlerin yanısıra AP ve CHP iktidarlarının başarısızlıklarının da neden olduğunu belirtti. Berktay, bunalımdan çıkış yolu için bir milli birleşik cephe siyaseti geliştirilmesinin gerektiğini savundu. Berktay, Prof. Yalçın'ın "Reel ücretlerin düşürülmesi gerektiğini, savunmasını, bunun, Türkiye'de direnebilecek güçleri zayıflatacağı düşüncesiyle doğru bulmadığını belirtti. Demirel hükümeti programının, bir "Pembe hayaller" programı olduğunu söyleyen Halil Berktay, AP'nin Kıbrıs'ta çözüm sağlayarak dış kredi imkanlarını artırmayı düşünebileceğini belirtti. Berktay konuşmasının sonunda "Türkiye'nin bilim adamlarından, dış düşmanlara karşı direnebilecek sınıfları ezmeyen bir program hazırlamaları istense, bilim adamlarımız bunu ortaya koyabilecek durumdadır" dedi.

Bomba...

(Baştarafı 1. sayfada)

Sıkıyönetim yetkililerinin bugün bir açıklama yapması bekleniyor.

Bu arada Mecidiyeköy ÜGD binasında yapılan aramada da 1 adet 7.65 mm çapında tabanca ile 5 adet dinamit lokumu ele geçirildi. Buradaki arama sonucunda da 27 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar Emniyet Amirliği 1. Şubeye götürüldüler.

Önceki gün Beşiktaş'ta bombalanan Barbaros kırathanesinde 5 yurttaş ölmüş 22 kişi de çeşitli yerlerinden yaralanmıştı. Olaydan hemen sonra gazetelere telefon eden bir şahıs, katliamı TİB (Türk İslam Birliği) adlı örgütün üstlendiğini açıklayarak "Ülkücülerin katledilmesinin intikamını aldık" demişti.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Merkezinden, İstanbul'da 5 kişinin ölümüne yol açan Barbaros kafeteryanın bombalanması ile ilgili olarak yapılan açıklamada, Demirel hükümetinin iş başına gelmesinden sonra tırmandırılan anarşinin toplu katliamlara dönüştüğü bildirildi. Anarşinin iki kaynağı olan MHP' nin ve Moskova'nın kışkırttığı sahte solcu teröristlerin ülkemizi tam bir kutuplaşmanın içine sürmeye çalıştıklarının belirtildiği açıklamada daha sonra söyle denildi:

"MHP ve Moskova'nın kışkırttığı sahte solcu teröristler, ülkemizi tam bir kutuplaşmanın içine iterek kendi emelleri için elverişli ortamı yaratmaya çalışıyorlar.

"Demirel 'Milli dava' durumuna geldiğini açıkladığı anarşinin her iki kaynağına karşı da açık tutum almalıdır. Özellikle MHP'nin yeni ve büyük tertiplere cüret etmesine yol açan bulanıklığa son verilmelidir.

"Son olarak, İstanbul Barbaros kafeteryasının bombalanmasını nefretle protesto ediyor, İstanbul halkına ve ölenlerin ailelerine başsağlığı diliyoruz."

Öte yandan Devrimci Gençlik Birliği İstanbul Şube Başkanı Atilla Aytemur da dün yaptığı yazılı bir açıklamayla katliamı kınadı ve hükümetin bir an önce halka ölüm yağdıran Türkeşçi çetelerin üzerine gitmesini istedi.

TİKP Beşiktaş ilçesi olayla ilgili olarak bir açıklamada bulunarak, faşist katliamı protesto etti. İlçe örgütü açıklamasında şöyle deniliyor:

"MHP'li komandoların üslendikleri binayı daha önce basına açıklamış ve önlem alınmasını istemiştik. Bu açıklamamıza rağmen yetkililer hiç bir önlem alma girişiminde bulunmadılar. İlçemizde de zaman zaman katliam girişiminde bulunan ve yurttaşlarımızı öldüren bu cinayet örgütünün üzerine bir an evvel gidilmeli ve katillerden hesap sorulmalıdır.

"Hayatlarını kaybeden yurttaşların yakınlarına ve tüm Beşiktaş halkına başsağlığı dileriz."

Kendi kaynaklarımıza dayalı bir teknoloji politikası izlemeliyiz

(İSMAİL BÜYÜKBAŞ)

TMMOB. Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen "Türkiye'de Haberleşme Olayı" konulu tartışmalı toplantı yapıldı.

5 bölüm halinde iki gün süren tartışmalı toplantının birinci gününde üç bölümde tamamlanan tartışmalarda Türkiye Haberleşmesinin Tarihsel Gelişimi, Bugünkü Durumu, PTT'nin Örgütsel Yapısı ve Hizmetleri, Haberleşmede Kablo Sanayisi Haberleşmede Kuranportör ve Radyolik Cihazları Üretimi gibi konular tartışıldı.

Toplantının ikinci gününde, İleri Haberleşme Teknolojisinin, Haberleşmenin bugünkü yapısı içindeki yeri ve Santral Teknolojisi, üzerinde durulduktan sonra, Haberleşme olayında ülkemiz için çözüm Yolu ve Öneriler konulu açık oturum yapıldı.

Teknolojide kısa vadeli çözümler yerine uzun vadeli ve Ulusal çıkarlarımıza uygun çözümler üzerinde durulan iki günlük tartışmalı toplantıda konuşan, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Esen: "Biz yapmazsak onlar yapsın diye izlenen teslimiyetçi politika ulusala çıkarlarımıza ters düşer. Ülkemiz çıkarları için gerekli olan model, Türkiye modelidir. Bu modeli de, kendi gücümüzle ve kendi kaynaklarımıza dayanarak kurabiliriz." Esen daha sonra, Teknoloji Transferinde ülkemizin bağımsızlığı göz önünde bulundurularak yapılması gereğini de belirtti.

PTT Genel Müdürü Bekir Garibağaoğlu, İstanbul Telefon Başmüdürü Ömer Yücel Çalıklı, PTT AR-LA Müdürü Fikret Yücel, PTT Genel Müdür yardımcısı Berkan Uysal, Northern Elektrik Genel Müdürü, Roger Lawton, Elektrik Mühendislerinin ve uzmanların katıldığı tartışmalı toplantı EMO İstanbul Şubesi tarafından verilen bir kokteyl ile sona erdi.

Urfa-Siverek...

(Baştarafı 1. sayfada)

tan vazgeçtikleri bildirildi.

Son bir ay içinde giderek yoğunlaşan silahlı soygun olaylarının Urfa yöresinde "Mehmet Ağa" adlı kişinin beslediği silahlı soyguncular tarafından, Batman-Silvan arasında ise Apocular tarafından düzenlendiği iddia edildi.

Urfa yöresinde yolculara "Mehmet Ağa'nın adamları "dirlik vermezken, Batman-Silvan yöresinde de Apocular petrol tankerlerini, otobüsleri durdurarak silah zoruyla para, yüzük, saat gibi kıymetli eşyaları alıyorlar. Bu arada mal ve mülkünü satarak Batman'ı terketmek isteyenlerin de Apocuların engellemesi yüzünden Batman'dan ayrılamadıkları öğrenildi.

Urfa-Siverek ve Urfa Adıyaman arasında gece yola çıkan kara nakil araçlarının Hacıkırı'ndan, Siverek'e, Siverek'ten Hacıkırı'na ve Urfa-Adıyaman yol ayırımından 50 kilometreye kadar jandarma eşliğinde düzenlenen konvoylarla yola çıkarıldığı öğrenildi.

Urfa'dan gece yola çıkan kara nakil araçlarının yollarını keserek silahlarıyla soyan eşkiyaya "Mehmet Ağa'nın Leşkerleri" denildiği soyulanlar ve yöre halkınca iddia edilirken, iddiacılar "Mehmet Ağa"nın kimliğini vermekten kaçındılar. Soyulan bir otobüs şoförü Aydınlık muhabirine:

"Gardaş, sen ne diyorsun? Soyan belli, soyulan belli, soyguncuları besleyen de. Kafama dipçikle vurmuşlar 35 bin lira paramı, saatimi, yüzüğümu herbir şeyimi almışlar. Ben şimdi şu idi, bu idi deyim de yarın kafama bir kurşun sıkıp leşimi çukura mı yuvarlasınlar. Sen, için rahat gideceksin, ben ise kalıcıyım" dedi.

Urfa'da Tüfekçioğlu firması otobüs yazınanesini çalıştıran Durak Pala: "Mehmet Ağa'nın leşkerden falan anlamam. Anladığım tek şey milletin artık geceleri yola çıkmak istemediğidir. Ben de onlara hak veriyorum. Yola çıkıp parasından pulundan olsun üste sopa mı yesinler. Arada tatlı canlarından olmak da var" diyordu.

Urfa-Adıyaman yol ayırımının bulunduğu Hacıkırı'nda önlem alan jandarma birlikleri gelen kara nakil araçlarını 60'ar arabalık konvoylar halinde refakatle götürüyorlar. Yol üzerinde otosu iki kez soyulan bir otobüs şoförü:

"Jandarmanın konvoydan haber alacak bir telsizi bile yok. Jandarma da G-3 var, soyguncuda teleşkof (klaşinkof) M-24 Allah devlete millete zeval vermesin ama, devletin askeri "Mehmet Ağa"nın leşkerlerinden daha iyi donanırsa bize de güven gelecek" diyordu.

Apocular önceki gece Batman'dan Silvan'a ham petrol götüren tanker şoförlerini ve Batman Veteriner Hekimliğini soydular. Ellerinde otomatik silahlar bulunan ve beş kişi oldukları söylenen Apocuların karayolundaki araçları durdurdukları ve şoförlerin üzerinde bulunan para ve kıymetli eşyalara el koydukları bildirildi

200 bin lira civarında para gaspeden soyguncuların birbirlerine "Komutan" diye hitabettikleri ve soygundan sonra veteriner hekimin arabasıyla Malabadi Köprüsü istikametine kaçtıkları belirlendi.

Eskişehir 'de Elektrik kısıntısı 10 saat

ESKİŞEHİR (THA)

SON günlerde yurt çapında yeni bir yoğunlaşma yaşayan elektrik kısıntıları Eskişehir'de rekor düzeye ulaştı. Bu ilimizde günlük kesinti süresi, 8 saati gündüz, 2 saati de gece olmak üzere toplam 10 saate ulaştı.

Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Erol Zeytinoğlu, enerji kısıntısı nedeniyle sanayicilerin güç durumda kaldığını belirterek, "10 saat enerji kesilirse, Türkiye'de üretim yapılıyor denemez" dedi.

TELEVİZYON

19.00 HABERLER

19.05 HARUN

Sürekli filmin 4. bölümü yayınlanacak.

19.30 SPOR

20.30 HABERLER

21.15 YUKARDAKİLER AŞAĞIDAKİLER

Dizinin 26. ve son bölümü yayınlanacak.

22.00 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

Ayla Dikmen

22.30 KİTAPLAR VE DÜŞÜNCELER

Nilay Erol'un hazırladığı bu programda, şiir türünde kitaplar tanıtılıyor.

23.00 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Müzik Bahçesinden
15.20 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.12 Oyun Havaları
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.02 Türküler Geçidi
21.40 Şarkılar
22.40 Türküler
23.00 HABERLER
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Şarkılar
10.30 Sağlığımız
10.50 Türküler
11.40 Çocukların Yılı
12.00 Çeşitli Sololar
12.20 Şarkılar
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler
17.30 Fasıl
18.30 Şarkılar
18.50 Hafif Müzik
19.45 Küçük Koro
20.15 Küçük Konser
20.45 Türküler
21.00 Bir Sanatçının Günlüğü
21.30 Bizden Sesler
23.00 Küçük Konser
23.35 Saz Eserleri
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
10.30 Diskoteğimizden
11.00 Öğleye Doğru
12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser [illegible]
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.09 Plaklar Arasında
19.00 Akşam Konseri
20.30 Melodiler Geçidi
21.00 Müzik Takvimi
22.09 Gecenin Getirdikleri
23.00 Pazartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Baştürk, "Faşizme karşı üretimi durduracağız" dedi

MERSİN (ÖZEL)

DİSK Güney Bölge Temsilciler Meclisinde bir konuşma yapan DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Demirel iktidarını faşizm olarak niteledi ve "Faşizme karşı üretimi durdurarak savaş vereceğiz" dedi.

Siyasi parti kurma konusunda kendilerine yöneltilen eleştirileri de cevaplayan Baştürk şöyle dedi:

"Politik birliğe giden yolda bugüne kadar siyasi arenadaki partilerin hiç birinin işçi sınıfına dayanmadığı ortadadır. Geçenlerde bir gazeteci bana "Siyasi parti kurma çalışması yapıyormuşsunuz' dedi. Yaparız kimseden izin alacak değiliz. İşçi sınıfının ihtiyacı varsa, yeraltında da yerüstünde de siyasi parti kurma çalışması yapılır."

"Faşist saldırılar yüzünden halk huzursuz ve ortam gergindir"

ANKARA (ÖZEL)

TÖB-DER Ağrı Bölge Temsilcisi Metin Aksoy yaptığı açıklamada, Ağrı'da faşistlerin saldırıları ve valinin koruyucu bir tutum izlemesi nedeniyle halkın huzursuz, ortamın da gergin olduğunu belirtti.

Metin Aksoy Ankara'da yaptığı yazılı açıklamada, faşistlerin belediye başkanlığı seçimini kazanamaması sonucu, Demirel hükümetinin kuruluşundan bu yana saldırılarını artırdıklarını söyledi. 8 Aralık günü yaralanan Ağrı Savcı Yardımcısının, kendisine ateş edenlerin MHP İl Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Kılıçaslan'ın oteline sığındığını söylediğini, 9 Aralık günü öldürülen polis memuru Halim Alici'nin de katillerinin Mustafa Kılıçaslan'ın otelinde beslenip barındıklarını herkesin bildiğini belirten Aksoy, "Buna karşılık tüm bu saldırıları yürüten faşist saldırganlardan herhangi biri bugüne dek yakalanmış değildir. Ağrı'ya yeni atanan vali, faşistleri korumakta ve demokratik güçlere karşı düşmanca bir tutum izlemektedir" dedi.

Faşistlerin saldırısından sonra Belediye Başkanı Orhan Alpaslan'ın evinin arandığını, Süleyman Aksoy isimli ilerici bir gence de günlerdir işkence yapıldığını sözlerine ekleyen Aksoy, faşistlerin Ağrı'ya Sıkıyönetim getirtmek istediklerini söyledi.

Altan Öymen: "İktidardan ayrıldığımızdan beri güç kazandık"

ANKARA (ÖZEL)

CUMHURİYET Halk Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen, "Daha iktidardan ayrıldığımız andan itibaren gerek örgütümüzde, gerekse CHP'li olmayan kamuoyunda partinin gücünün arttığına dair işaretler birbirini izlemektedir" dedi.

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplayan Öymen, grup içindeki gruplaşmaların yarattığı havanın nasıl giderileceği konusunda şunları söyledi:

"CHP içinde olumsuz bir hava olduğunu sanmıyorum. Gruplaşmalar denilen şeyler çeşitli arkadaşlarımın belirli konularda ve alanlarda arkadaşlık grubu şeklindeki çalışmaları olarak nitelendirilebilir."

Öymen, CHP iç nde demokratik bütünlüğün her zaman var olduğunu savunarak, "CHP içinde her zaman tartışmalar görülmüştür. Ama CHP her zaman da bütünlüğünü sağlamıs, bu ayrılıkların buhran haline geldiği zamanlarda bile kısa zamanda eskisinden daha kuvvetli hale gelmesini bilmiştir" dedi.

Öymen bir başka soru üzerine de, muhalefet stratejisinin 22 aylık deneylerinin değerlendirilerek saptandığını belirtti.

İTÜ' de 3 fakültenin temsilcilik seçimleri yarın yapılıyor

GENÇLİK SERVİSİ

İSTANBUL Teknik Üniversitesinde Fakülte Öğrenci Temsilciliği seçimleri devam ediyor. Bugüne kadar Elektrik, Mimarlık ve Maden Fakültelerinde seçimler yapıldı. Seçimlere katılımda yüzde 60'lık baraj aşılıyor.

İTÜ'de yarın Makine, Gemi İnşaat ve Mühendislik Mimarlık Fakültelerin de seçimler yapılacak. Devrimci Gençlik Birliği Üyesi adaylar 4 yıldan beri ilk kez bu yıl seçimlere katılıyorlar. Başını IGD' nin çektiği İTÜ-DER'li gruplar DGB üyesi adaylara baskı uygulamaya çalışıyorlar. Bu grupların kendilerine karşı demokrasi mücadelesinin yükselmesinden korktukları, bunun için de adayları tehdit ettikleri, isimlerin yazıldığı ilan kağıtlarından DGB'li adayların isimlerini sildikleri, öğrencilere DGB üyesi adaylara oy verilmemesi için baskı yaptıkları bildiriliyor. Öğrencilerin ise gerçekten demokratik bir seçimden yana olduğu, herkesin seçme ve seçilme hakkının, propaganda hakkının serbest olmasının istendiği belirtiliyor.

Yarın 3 fakültede yapılacak seçimlere DGB üyesi adaylardan Makina Fakültesinde Osman Nuri Yıldız, MMF'de Süleyman Hacımusaoğlu, Gemi İnşaat'ta Nazım Turan katılıyorlar.

Kendileriyle görüştüğümüz bu adaylar, Fakülte Öğrenci Temsilciliğinin öğrenci yararına kullanılması çeşitli akademik sorunları çözmede, bunları duyurmada bir araç olarak kullanılması gerektiğini belirttiler. DGB üyesi adaylar şunları söylediler:

"Bugüne kadar İTÜ-DER adlı dernek, öğrenci temsilciliklerini hiçe saymış, hatta kullanılamaz hale getirmiştir. Bu seçimler aynı zamanda İTÜ-DER'in hotzotçuluğuna ve zorbalığına karşı bir mücadele de olacaktır.

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK — Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN — Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR — Ankara Temsilciliği: Doğan Yurdakul

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 - 22 49 54 İdare Tel: 26 54 37 — Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri — Baskı: İst. GÜNTUR — Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR: ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 — İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 — ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 — TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 — DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI: ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595 — FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris — BELÇİKA: 188 rue losaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120 — İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628 — HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61 — İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ: Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL — Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL — Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ: 2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL — 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL — 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL — S. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL — Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL — Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL — Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-619

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

itiraf

Polisle ilişkiyi Nihat Şanlı sağlıyordu

Cinayetten sonra polis Kürşat'ın silahını Etlik'ten bir ülkücü sakladı

● Serseri polis takımı vardı, komandolar yazı yazarken, kahvede kumar oynarlardı

● Etlik Karakolundan Yunus, aradığı ülkücüde silah bulmazdı

Tanlak gazetecilere Etlik'te karıştığı, tanık olduğu, duyduğu olayları anlatmaya devam ediyordu. Birden Kürşat isimli bir polisten söz etti. Gazeteciler hemen atladılar konunun üzerine.

Tanlak— Sonra Abidinpaşa Lisesi olayları var burada.

Gazeteci— Nedir o?

Tanlak— Kürşat isimli bir polis...

Gazeteci— Haa, şu meşhur çift tabancalı Kürşat mı bu?

Tanlak-Evet

Gazeteci— Kürşat, toplum polisi.

Tanlak— Kürşat isimli polis iki silahla okula bir gün geliyor, çatışma çıkıyor. İki kişi ölüyor galiba, bir iki yaralı. Daha sonra silahları Necmi isimli Etlik'te oturan bir kişiye veriyorlar.

Gazeteci— Kürşat mı vuruyor, kim vuruyor?

Tanlak— Bir tanesini Kürşat vuruyor.

Gazeteci— Bu azılı bir polis meşhur. Bu meşhur çift tabancalı Kürşat toplum polisi.

Gazeteci— Nerede şimdi?

Tanlak— Şu anda nerede olduğunu bilmiyorum.

Gazeteci— Onu emniyetten atmışlardı.

Gazeteci— Olay çıkmadan mı bu Kürşat geliyor?

Tanlak— Olay sırasında geliyor. Abidinpaşa Lisesine. Lisenin ders saatleri içinde geliyor. Görevli değil. Gece. Çift silahla geliyor. Kendisine ait olmayan, beylik olmayan silahı ile ateş ediyor. Bir kişiyi vuruyor galiba.

Gazeteci— Etlik'le ilintisi ne bunun?

Tanlak— Olayda silahları saklayan kişi Etlik'te oturuyor. Necmi isimli bir kişi.

Gazeteci— Ha, buna al silahları diyorlar, alıyor, Etlik'e götürüyor

POLİSLE İLİŞKİ

Gazeteci— Peki, polise bildiriyor muydunuz, mesela tanıdığınız polislere, biz, işte şurada eyleme çıkıyoruz, başımıza bir şey gelirse haberiniz olsun, yahut bu tarafa kimse gelmesin gibisinden...

Tanlak— Genellikle bir serseri polis takımı vardı, üç dört tane. Gelirlerdi, kahvede kumar filan oynarlardı. Ve biz de o saatlerde yazıya çıkardık. Saat 10-11. Yani bizim gittiğimizi, ne iş yapacağımızı bilirlerdi.

Gazeteci— Polisle böyle ilişkiniz oluyor muydu?

Tanlak— Polisle ilişkimiz şöyle oluyordu: Birkaç kez ben tanık oldum. Üzerinde silah varken arandık fakat silah çıkmadı.

Gazeteci— Yani aranıyor, yok diyorlar.

Gazeteci— Peki, bunlardan bildiğin resmi polis var mı?

Tanlak— Benim bildiğim mesela Yunus diye biri var. Benim de üzerimi aradı silah varken...

Gazeteci— Bulamadı, değil mi, silah varken?

Tanlak— Bulamadı.

Gazeteci— Hangi karakoldan bu Yunus?

Tanlak— Etlik Karakolundan.

Gazeteci— Kim sağlıyordu polisle ilişkiyi?

Tanlak— Şanlı, Nihat Şanlı. Ülkücü.

Gazeteci— Nasıl sağlıyordu ilişkiyi?

Tanlak— Ne bileyim, devamlı şubeye gidip geldiği için, her olaydan götürülüyordu.

Gazeteci— Hangi şubeye?

Tanlak— İkinci Şubeye, Birinci Şubeye. Yani siyasi her olaydan onu götürüyorlardı.

Gazeteci— Kimi?

Tanlak— Nihat Şanlı'yı. Bundan da genel bir tanıma oluyordu. Gelen polis onun üzerinde ne olabileceğini tahmin ettiği için arannıyordu bile.

Gazeteci— Götürülüyor olaydan dolayı, sonra serbest mi bırakılıyor?

Tanlak— Genellikle serbest bırakılıyor. Yani Piyangotepe'den götürüldü. Onun ismi vardı. Sonra bırakıldı.

Gazeteci— Nihat Şanlı'nın rolü var mıydı Piyangotepe katliamında?

Tanlak— Nihat Şanlı kendini soğuttu. Şöyle soğuttu. Yani kimse gelip Nihat şu olayı yapacağız demiyordu. Fakat yapılacak olaydan anında haberi oluyordu. Yani yapılmadan bir saat, iki saat önce haberi mutlaka oluyordu. Polis de bunu bildiği için devamlı onu götürüyordu.

YARIN:
Çankaya Karakolu

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİNDEKİ OLAYLAR SIRASINDA ÖLEN ERENLER

Hacettepe Üniversitesinde meydana gelen olaylarda boynundan tabancayla vurularak ağır yaralanan Nuray Erenler, hastaneye kaldırılmış ve 13 Ocak 1976 günü ölmüştü. Erenler'in katili olduğu belirtilen polis Kürşat Çiftçi'nin olaylar sırasında orda olduğu ve ateş ettiği görgü tanıkları tarafından da ileri sürülmüştü.

«Sen hiç öldürme eylemine katıldın mı?» «Hayır»

Ömer Tanlak'ın anlattığı bunca olayda onun rolü ne olmuştu? Gazeteciler merak ediyorlardı. Sonunda bir gazeteci sordu:

Gazeteci— Ben bir şey sorayım: Sen bu silahlı eylemlerde silahını çekip birisine ateş ettin mi?

Tanlak— Hayır.

Gazeteci— Kahveye ateş ettin mi?

Tanlak— Hayır.

Gazeteci— Herhangi bir kahve basma veya sokak olaylarında elinde tabanca veya bomba attın mı?

Tanlak— Hayır.

Gazeteci-Adamlar öldüğü zaman, yani bunların senin attığın silah veya bombayla ölüp ölmediği bilinemez elbette ama, bu eylemlerden birinde üç kişi öldüyse, bunun bir tanesinin senin attığın kurşunla veya bombayla öldüğü hakkında bir kuşku kendinde var mı?

Tanlak— Hayır.

Gazeteci— Yani girmedin mi böyle eylemlere?

Tanlak— Hayır.

Gazeteci— Sen ne olarak bulunuyordun oralarda? Bu giden hücrenin diyelim, üç-beş kişilik vurucu gücün örtüsü olarak mı gidiyordun? Yol mu açıyordun? Ne yapıyordun? Yahutta erkete miydin? Hani bekleyen "Polis geliyor, hadi ıslığı çal kaçalım" filan mı yapıyordun?

Tanlak— Yok, bir kişi fazla oluyordu işte. Hem biraz güvenleri vardı silah kullanmam falan konusunda.

Gazeteci— Ama silah falan yok sende...

Gazeteci— Belki bir de yetiştirme falan için olabilir.

Gazeteci— Bazı eylemlerde silah bulundurmuş. Yani doğrudan doğruya öldürme eylemlerine karışmamış ama, silah bulundurmuş. Kendisi söyledi.

Toplum polisi çift tabancalı Kürşat

● Karakolda dövdüğü genci, "Beni dövdü" diyerek mahkemeye vermişti

● SBF' de Nuray Erenler' i öldüren kurşunu attığı iddia edilen Kürşat' ın, daha bir çok cinayete karıştığı söyleniyor

Çift tabancalı Kürşat'ı Ankara'da tanımayan yok. Bütün fakültelerde ve okullarda çıkan olaylardan sonra toplum polisi Kürşat'ın olayları nasıl tahrik ettiği, öğrencilere küfrederek, sataşarak faşistleri öğrencilerin üstüne saldırtan bahaneleri nasıl yarattığı, eline geçirdiği öğrencileri nasıl dövdüğü, tehdit ettiği 1977-1978 yıllarının en fazla anlatılan olaylarından biriydi.

Sade öğrenciler mi? Fakültelerde komando saldırılarına karşı evlatlarını korumak için dernekler kuran ve toplu halde okul kapılarında çocuklarını bekleyen aileler de Kürşat'tan bol bol nasiplerini almışlardı. Kimini tartaklıyor, kimini kovalıyor, kimini elindeki silahı sallayarak tehdit ediyordu.

Daima iki tabancayla dolaştığı için ona "Çift Tabancalı Kürşat" deniyordu. Onu tanıyanlar, "İki mi Onun belki otuz silahı vardır" diyorlardı.

Döverek karakola götürdüğü bir öğrenci, karakolda öbür polislerin Kürşat'a silahının nasıl olup da Barabellum olduğunu, kendilerine bu tip silah verilmediğini söylemeleri üzerine Kürşat'ın, "Bizim arkamız var, biz alırız" diye karşılık verdiğini duymuştu.

Bekir Kürşat Çiftçi daha Ankara Cumhuriyet Lisesinde okurken, yani 1969-1970 yıllarında, MHP'nin görüşlerini savunan bir kişi olarak tanınıyordu.

Yıllar sonra, Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi ve Yüksek Okulunda ekip görevlisi olarak bulunduğu sırada, çıkan olayda liseden tanıdığı kendisinden daha küçük sınıftan bir okul arkadaşını Mehmet Berberoğlu ile birlikte kollarına girip, ekip arabasına atarak Çankaya Karakoluna getirmişti. Karakolda eski okul arkadaşını Mehmet Berberoğlu ile birlikte kasklarıyla kıyasıya döven Kürşat, dahasonra dövdüğü genç aleyhine bir dava da açmıştı. İlginç bir davaydı. Berberoğlu ve Kürşat gencin karakolda kemerini çıkararak kendilerini dövdüğünü iddia ediyorlar ve gencin cezalandırılmasını istiyorlardı.

Türkeş'in koruma polisi ve Elbistan'da CHP binasına patlayıcı atarken yakalanıp yargılanan Mehmet Berberoğlu ile çift tabancasıyla çeşitli cinayet olayına karışan Kürşat'ın gencecik bir çocuktan, hem de karakolda, dayak yemesi olacak şey değildi. Nitekim mahkeme polisleri dövmekle suçlanan genci tek celsede beraat ettirdi.

Bekir Kürşat Çiftçi'nin karısı da polistir. ADMMA öğrencilerinin Kürşat hakkında toplu halde şikayet dilekçesi verdikleri belirtilmektedir. Kürşat sekiz ay kadar önce nihayet Kars'a tayin edilmiştir. Ancak bu konuda da söylentiler değişiktir. Kimi Kürşat'ın halen Kars'ta görevi başında olduğunu söylerken, başkaları Kürşat'ın izin, rapor gibi olanaklardan yararlanarak henüz Kars'a gitmediğini söylemektedirler.

● Başkan "Bu akşam gelin" dedi. İki tabanca 36 mermi bir sustalı, bir muşta ve bir kuvvetli tahrip kalıbı ile gittik"

● Biz silahlarla gelene kadar bir evde iki kişi öldürülmüştü

Tanlak'ın yazılı açıklamasından

Etlik vurucu timi MHP Çankaya Gençlik Kollarının hizmetinde

"78 yılı Mart aylarında Etlik Lisesi karışık olduğu için beni Etlik Lisesindeki ülkücü talebelerin can güvenliği ile görevlendirmişlerdi. Ben her gün lise dağılış saatlerinde silahlı olarak çıkışa gidiyordum. Okulda önemli bir olay olmuyordu. Yalnız bir gün yine silahlı olarak çıktığım liseden toplu olarak inerken polis beni durdurarak aradı, fakat silahı bulamadı. Biraz ileride ise üzerime saldırdılar. Tomson marka silahı dayayan polis diğerlerinin dövmesine yardım ediyordu. Bu arada polisin birinin kolundaki saati aldım.

"Bugünlerden sonra Çankaya MHP Gençlik Kollarına (Esat Caddesi) gitmeye başladım. Burada Remzi Başkanla tanıştık. Devamlı burada olduğum için bana bir güven duyuluyordu.

EYLEMLERDE BAŞI ÇEKEN MİLİTAN YURT MÜDÜRÜ

"Bu arada Giresun Yurdu Müdürü arkadaşım olduğu için dilediğimde yurtta kalıyordum. Müdür Murat isimli Giresunlu bir arkadaştı. Militan biri olup eylemlerde başı çekerdi. Daha sonra bu kişi 79 Eylül ayında Çorum'da bir otonun içinde yakalanmıştı.

MHP ÇANKAYA GENÇLİK KOLLARINA SİLAH GETİRİYORDUK

"Küçükesat'ta Gençlik Kollarında bir süre çalıştım. Burada benden başka yine Etlik'ten Sabahattin Gözlükaya vardı. Bu arada oradan silah almak (Etlik'teki evden) için ben ve Sadık Söğünmez yetkiliydik.

"Bugünlerde Esat semtinde kavgalar hızlanmıştı. Başkan Remzi bana bir gün, 'Akşam sağlam gelin' dedi. Ben de akşam Etlik'ten Sabahattin ve Hakan isimli bir arkadaşı aldım.

HACIKADIN ÜLKÜ OCAĞINDAN DA KUVVETLİ TAHRİP KALIBI ALDIK

"Daha sonra Mümtaz bant kayıt dükkanının arabasıyla hareket ettik. Yanımızda bir adet uzun menzilli, bir 7.65 çaplı silah, yine Çek marka 7.65 çaplı bir silah 30 mermi, sustalı bıçak, muşta vardı. Daha sonra yanımıza Alaaddin isimli bir arkadaşı daha aldık.

"Oradan Dutluk Hacıkadın semtine gittik. Buranın Ülkü Ocaklarından kuvvetli bir tahrip kalıbı aldık. Daha sonra Esat'ta Çankaya MHP Genclik Kollarına geldik.

"Bu arada Giresun Yurdundan arkadaşta Besa marka bir silah vardı. Bu silah bizim semtte Burhan isimli bir arkadaşınd .

"Oradan öğrendiğimize göre o saatlerden önce iki kişi bir evde öldürülmüştü. Herkes bizden şüpheleniyordu. Bu yüzden Başkan Remzi bize, "Buradan gidin isterseniz. Emek semtine yerleşin, orada mücadele verin" dedi.

ESAT ÜLKÜCÜLERİ PISIRIKTI

Bu arada Esat semtinde sadece kavga olarak birçok olaya karışmıştık. Genelde Esat'ın ülkücüleri daha çekingen, daha pısırıktı.

"Halbuki dava aynı dava idi. Neden farklı semtlerde farklı mücadele veriliyordu? Mimar Kemal Lisesi önünde bir kavga çıkmış, Esat ülkücüleri bizi bırakıp kaçmıştı.

KAYBOLAN SİLAHI BULMAK İÇİN DAYAK VE TEHDİT

"Tekrar Etlik'e geldiğimde hiç iyi karşılanmadık. Nedeni bir silah kaybolmuştu. Bundan ben sorumlu tutuluyordum. Kaybolan silahı alanlar Erol Türkmen ve Sadık Söğünmez'di. Fakat bana yüklemek için bu yolu seçmişlerdi. Benden buna karşılık iki silah getirmemi istediler. Ben de bundan sonra bir müddet Antalya'ya gittim ve uzun bir süre Etlik'e gelmedim. Bu arada silahı bana kabul ettirmek için bir süre dövüp, vurmakla tehdit ettiler. Kolombo'ya (Sabahattin Gözlükaya) ise semtten ayrılması için baskı yaptılar. Bu sırada Başkan Ahmet Aydoğan isimli bir kişiydi. Disiplin görevlileri ise Ahmet Boran, Erol Türkmen ve Sadık Soğünmez'di. Benden başka bir kişiyi daha sorguya çekmiş silahla tehdit etmişlerdi.

"Antalya'da uzun bir müddet kaldım. Daha sonra tekrar Ankara'ya gelmeye başladım. Bu arada Kilis'ten bir adet 14'lü marka 9 mm çapında silah aldım. Bu silahı devamlı üzerimde taşıdım."

●●●

İtiraf dizimizde ismi çok geçen Abdurrahman Sarı (Sağda, kısa saçlı, açık renk elbiseli) Muzaffer İşler'le birlikte sıkıyönetim mahkemesinde MHP Gençlik Kollarına bağlı vurucu bir kuvvet olarak faaliyet gösteren Etlik Ülkü Ocaklarının önemli bir militanı olan Sarı, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde Etlik Lisesini kurşunlamaktan yargılanıyor. Abdurrahman Sarı, Etlik Ocağında bir dönem başkanlık da yaptı.

●●●

Bir komandonun bunalımı

«EMİRLERİNİ YERİNE GETİRMEDİM»

● Bir tahrip kalıbıyla bakkalın önüne gittim

● Kalıbı yakmadan bırakarak arabaya döndüm

● Bir grubun saldırısına uğrayarak yaralandım. Silahımı kullanırken kendimi kaybedip silahı bıraktım

Salon Uyanık Kıraathanesi bombalanıyor.

"Aynı günlerde Salon Uyanık Kıraathanesi Sabahattin Gözlükaya ve Hasan Tahtalı tarafından bombalanmıştı. Bu olayı da Erol Türkmen planlamıştı.

"Ben ise sadece seyrediyordum. Bir gün Ulus'ta bir grubun saldırısına maruz kalıp yaralanmıştım. O anda üzerimde olan silahımı kullanırken kendimi kaybettiğim için elimden bırakmak zorunda kalmıştım.

"Bu arada yeni başkanla tanıştık. Beni tekrar derneğe bağlamak için epey çaba sarfetti. Bu olaylardan sonra tekrar Antalya'ya gittim. Artık dernekle uğraşmıyordum.

KEMAL KINAY'IN VURULMASI

"Bu arada Burhan Güneyli Aşağı Eğlence'de bir kişinin vurulmasına karışmıştı. Bu olayda silah kullanan Kemal Cankılıç'tı. Kullanılan silah 7.65 çapında Lama marka bir silahtı. Vurulan kişinin ismi ise Kemal Kınay olsa gerek.

"Burhan kaçarak bana geldi. O sıralarda ikinci başkan olarak görev yapıyordu. Antalya Ülkü Ocaklarında kaldı. Burada kaldığı otelde adı Mehmet Can olarak geçiyordu. Bir süre orada kaldı. Bu arada bakımı ve masraflarla Antalya Ülkü Ocakları ilgileniyordu. Antalya'dan Ankara'ya gitti. Bu arada da ben de bir süre Ankara'ya gittim. O günlerde Cevdet Çankaya ve Abdurrahman Sarı Etlik Lisesine ateş açmaktan yakalanmışlar cezaevinde yatıyorlardı. Çıkmalarını dört gözle bütün Etlik bekliyordu.

"Bu arada ben, silahım olmadığı için bulmak yollarına bakıyordum. Bugünlerde Büyük Dersaneye gitmem gerektiği için Jokey isimli bir şahıstan 6 mermi aldım. Fakat daha sonra silah olmadığı için mermileri geri verdim.

ESENTEPE'DE İKİ POLİS VURULUYOR

"Bugünlerde bir müddet önce yine Esentepe semtinde iki polisi yazı yazarken müdahale ettikleri için vuran kaçaklar da Antalya'ya gelmişti.

"Bugünleri takiben Ankara'da durmaya başladım. Bir akşam Erol Kadı isimli bir şahısla birlikte, Etlik semtinde lisede öğretmenlik yapan bir öğretmenin evine gittik. Erol Kadı elindeki, taşa sarılı tehdit mektubunu camı kırarak içeri attı.

"Ben o günlerde sadece seyrediyordum. Nedeni ise çok yeni ve tecrübesiz kişileri yönetim kuruluna almalarıydı. Buna çok kızıyordum. Sadece kahvede oturup kişileri inceliyordum.

YERİNE GETİRİLMEYEN EMİR

"Aynı günlerde Seyfettin Önal akşam bir iş olacağını, gelmemi söyledi. Akşam gittiğimde Ayşe isimli bir ülkücü kızın evinden aldığı gücü oldukça yüksek bir tahrip kalıbı verdi. Bunun, Sekizevler'de oturan Erhan Dağlı adında sol görüşlü kişinin evine atılmasını söyledi.

"Akşam geç saatlerde Burhan Güneyli'yi görerek ona böyle bir iş yapacağımı söyledim. O da bana akşam DİSK yöneticisi bir şahsın arabasının yakılacağını, iki işi beraber yapmamızı söyledi. Bir saat kadar sonra Rıfat Kayal, Kemal Cankılıç'la birlikte geldi. İki gruba ayrılarak, biz Burhan'la Sekizevler'de bir bakkala tahrip kalıbı atacak, Kemal ve Rıfat da arabayı ateşe vereceklerdi.

"Bu arada ben içkiyi özel olarak fazla kaçırmıştım. Olaydan sonra Ankara Ocağında buluşacaktık. Biz Etlik Taksiden bir taksi kiralayarak, diğer grup Rıfat'ın arabası ile harekete geçtik.

"Burhan arabada beklerken ben kalıpla bakkalın önüne gittim. Fakat kalıbı yakmadan bırakarak arabaya tekrar döndüm. Çünkü olayın bana verilmesine kızmıştım. Ankara Ocağına gittik. Diğer iş güvenlik önlemleri sıkı olduğu için yapılamamıştı.